POGORÂREA LA IAD

CĂLĂUZĂ ORTODOXĂ

PERIODIC EDITAT DE ARHIEPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

ANUL XXXVI - APRILIE 2026 - NR. 449

Din sumar:

Recunoaştere academică prin consecvenţă şi responsabilitate – Înaltpreasfinţitul Părinte Arhiepiscop dr. Casian, Profesor Emerit al Universităţii „Dunărea de Jos“ din Galaţi

pp. 8-13

Chemare duhovnicească pentru sănătate sufletească şi întremare omenească

pp. 16-24

VESTITORUL EPISCOPIEI DUNĂRII de JOS

Organul Consiliului Eparhial

Apare sub [illegible] P. S. EPISCOP COSMA

Redacţia şi Administraţia PALATUL EPISCOPAL — Galaţi

Cuvânt înainte

S'a dat fiinţă acestei reviste ofi- toate chestiunile cari privesc binele ciale, pentrucă, după nouă organiza- mers al Bisericii noastre şi în spe re care s'a dat Sfintei noastre bi- cial al Eparhiei noastre, de al cărei serici, mai ales slujitorii altarului, nume trebue să ne îngrijim să fie preoţii şi cântăreţii, trebue să fie în toldeauna pomenit cu admiraţie. curent cu toată mişcarea care se Deci, în dorinţa ce are P. S. Epis- produce în Eparhie. Scopul nouei cop de a face toate îndesnirile po- legi este de a lăsa preoţimii toată sibile slujitorilor bisericeşti din e- liberletatea de acţiune şi de manifestare; cească de Dumnezeu păzită Eparhie, aceasta însă mai însemnează, că i-a pune la îndemâna tuturor această lăsat şi *întreaga răspundere* pe care toate, din care să se la cunoştinţă : o are în faţa oamenilor şi a lui Dum- de ordinele ce se dau de St. Epis

pentru instalarea luminei electri ce la policandru, la care a luat parte şi D-na Maria H. Brade din Galaţi.

Asemenea se aduc mulţumiri D-nei Maria I. Hagiu Ştefănescu pentru un sfeşnic mare de alamă pentru pus la iconostas în biserica catedrală.

Trecerl la ortodoxism

In ziua de 10 Ianuarie a. c. s'a primit în sânul bisericii (de către Preotul din Chilia-Veche, judeţul Tulcea), Axinia Iacoblev, prin Ale-

Foaia Eparhială „Vestitorul“ a Episcopiei Dunării de Jos. Un secol de la apariţie

pp. 35-39

Dorim din suflet tuturor colaboratorilor şi cititorilor revistei noastre bucurie şi pace sufletească, de la Domnul Cel înviat din morţi.

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

COMITETUL DE REDACŢIE:

Preşedinte:
ÎPS Arhiepiscop dr. Casian Crăciun

Membri:
prof. univ. dr. Ionel Cândea;
arhim. dr. Daniil Oltean;
pr. Eugen Drăgoi;
pr. dr. Lucian Petroaia;
pr. Gelu Aron;
pr. Gabriel Radu Mungiu

Secretar de redacţie:
pr. dr. Alexandru Bulgaru

Tehnoredactare şi design copertă:
ing. Simona Mavromati

Foto:
Cristian Gîrliceanu

Adresa redacţiei:
Arhiepiscopia Dunării de Jos, str. Domnească nr. 104, Galaţi, cod 800215
e-mail: calauza@edj.ro
http://www.calauza.edj.ro

Tiparul executat la Tipografia eparhială „CANDELA CUVÂNTULUI“ Galaţi
ISSN 1222 - 1767

Tipar offset:
Silviu Păduraru

Articolele nepublicate nu se mai înapoiază. Redacţia nu îşi asumă responsabilitatea cu privire la conţinutul articolelor, aceasta revenind exclusiv autorilor.

COPERTELE

I - Învierea Domnului (pictor Marian Haivaniuc)

IV - Femeile Mironosiţe la mormântul Domnului

ÎNVIEREA DOMNULUI, LUMINOASA COMUNIUNE ÎN FAMILIE

† CASIAN,
din darul lui Dumnezeu, Arhiepiscopul Dunării de Jos

Preacuviosului cin monahal și preacucernicilor slujitori ai Sfintelor Altare, dreptmăritorilor creștini și creștine din de Dumnezeu păzita noastră Arhiepiscopie, har, milă, pace, bucurie, sănătate și ajutor ceresc la Sfânta Sărbătoare a Învierii Domnului, iar de la smerenia mea arhierească binecuvântare.

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

Ne-a readus împreună Domnul, la marea Sa biruință asupra morții, prin Sfânta Înviere! La primirea sfintei lumini pascale simțim și trăim în noi înșine și între noi taina acestei minunate și sfinte zile, cu mărturisirea dătătoare de bucurie, precum ne îndeamnă cântarea: „Acum toate s-au umplut de lumină, și cerul, și pământul, și cele dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos, întru Care s-a întărit“[1].

Lumina pascală este și confirmarea credinței în Învierea Domnului, căci „dacă Hristos

1. *Stihiră la Cântarea a III-a din Canonul Învierii*, în: *Slujba Învierii*, E.I.B.M.O., București, 2010, p. 38.

Întrunirea misionară a femeilor din noile Comitete parohiale din Protoieria Galați

n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră“[2].

Așadar, iubiți frați și surori creștini și creștine de toate vârstele, primim, cu bucurie, prin lumină, prin credință curată și prin trăire autentică, învierea Domnului Iisus Hristos, taina mare și sfântă, ce ne trece de la întuneric la lumină și de la distanță omenească la apropiere dumnezeiască. Suntem astfel o imensă familie unită, solidară și iubitoare de Dumnezeu și de aproapele, de Biserică, de Neam și de Patrie!

Suntem comunitatea revigorată prin Învierea Domnului la adevărata noastră menire creștină și umană, din generație în generație. Suntem, creștinește, familia poporului român crescut în lumina credinței, a iubirii și a bucuriei fraterne, la bine și la greu, dar mereu împreună, unul pentru altul și nu unul împotriva altuia, precum observăm între noi, uneori, tendințe trecătoare de ură, violență și indiferență între frate și frate de același neam, credință și datini.

Iată de ce ne rugăm împreună să păstrăm, în această comunitate luminoasă și pașnică, hrana zilnică a Domnului Hristos, Care S-a jertfit și a înviat, ca lumea „viață să aibă, și din belșug să aibă“[3]!

Iubiți frați și surori în Domnul,

În stare de libertate creștină, asumată de cei mai mulți în chip creator, pașnic și responsabil, ne hrănim real spiritual prin aprofundarea credinței și a iubirii prin care Domnul Înviat din morți ne oferă și perspectiva vieții veșnice.

Ne învață acest adevăr fundamental Sfântul Maxim Mărturisitorul, propunându-ne încă din viața trecătoare Biserica Sa drept „Laboratorul Învierii“, despre care ne încredințează Domnul, căci prin Înviere El S-a făcut „începătură celor adormiți“[4]. S-a împrăștiat întunericul, s-a așezat lumina și a înviat viața în sufletele și în inimile noastre, în noi și între noi, deoarece Hristos, „de la moarte la viață și de pe pământ la cer, ne-a trecut pe noi, cei ce Îi cântăm cântare de biruință“[5].

Dar Domnul ne ajută să pătrundem taina Învierii Sale prin martorii celui mai mare eveniment al încredințării de nemurirea noastră prin Învierea Sa din morți.

Din relatările Sfinților Evangheliști știm și credem că Domnul, după Înviere, S-a arătat și a vestit direct mesajul vieții veșnice, în primul rând curajoaselor femei purtătoare de miruri și aromate. Ele L-au urmat, împreună cu Maica Domnului, până la răstignirea Sa pe Sfânta Cruce și au trăit durerea de a nu se fi parcurs toate etapele legiuite ale așezării în giulgiuri și în mormânt a iubitului lor Învățător. De aceea, foarte de dimineață, au alergat la mormânt, înfricoșate de străjeri și de ostași, dar mai ales neputincioase în prăvălirea imensei pietre de pe ușa mormântului.

Sfântul Ioan Gură de Aur descrie evenimentul, aducându-l atât de aproape de inimile noastre, până la trăirile autenti-

2. I Corinteni XV, 14.
3. Ioan X, 10.
4. I Corinteni XV, 20.
5. *Stihiră la Cântarea I din Canonul Învierii*, în: *Slujba Învierii*, E.I.B.M.O., București, 2010, p. 38.

ce, mântuitoare și datătoare de forță dumnezeiască spre întărirea vieții noastre omenești cu harul luminos al vieții veșnice: **„Femeile priveau cele ce se petreceau; femeile care suferiseră alături de El, care plânseseră pentru El. Uită-te cât de mare este stăruința lor! I-au urmat slujindu-L și au fost de față și în mijlocul primejdiilor. De aceea au și văzut totul: cum a strigat, cum Și-a dat sufletul, cum s-au despicat pietrele și pe toate celelalte. Și ele au fost cele dintâi care L-au văzut pe Iisus înviat; și neamul acesta femeiesc osândit, neamul acesta, el s-a bucurat cel dintâi de vederea bunătăților; neamul acesta femeiesc a arătat bărbăție; ucenicii au fugit, dar femeile au rămas... De aceea au rămas, de aceea au și adus miruri și stăteau lângă mormânt să vadă unde-L pun pentru a veni să ungă trupul Lui... Ai văzut curajul femeilor? Ai văzut dragostea lor? Ai văzut măreția sufletului lor și în fața banilor și în fața morții?“**[6]

În astfel de împrejurări, Dumnezeu biruie și frica, și necredința, și nesiguranța, și neîndrăzneala omenească, prin depășirea tuturor limitelor, dăruindu-ne adevărata viață răscumpărată de El. Așa ne împărtășește, încă de aici, din vremelnicie, de puterea iubirii Sale mai tare decât moartea. De această vrednicie au fost împărtășite direct de Mântuitorul Hristos Cel înviat din morți eroinele sfintelor Sale pătimiri, femeile mironosițe!

Înaintea întâlnirii cu Domnul, ele au fost întâmpinate la mormânt de un înger, care le-a încurajat: „Nu vă temeți, știu că pe Iisus cel răstignit Îl căutați“[7]! Iar ele, cu frică și cu bucurie mare, au alergat să spună ucenicilor Lui, precum le poruncise îngerul, devenind ele apostoli ai apostolilor.

Iată-le, însă, mergând pe cale și, totuși, înfricoșate la vederea îngerului, față către față cu Iisus Înviat din morți: „Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucurați-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat. Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei, să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea“[8].

O, tainică și de necugetat minune, precum Maica Domnului la Buna Vestire a primit de Sus, prin harul Duhului Sfânt, bucuria întrupării Domnului, tot astfel Hristos înviat din morți proclamă direct în fața mironosițelor bucuria cerească din har a biruinței Lui asupra morții și începutul vieții veșnice pentru noi toți, cei ce credem în El și în Înviere!

Lacrimile, temerile și durerile femeilor mironosițe devin acum izvoare vii, adânci și tainice ale bucuriei autentice prin care viața noastră, care stătea sub frica morții, este eliberată și orientată spre veșnicie. „Era necesar dar ca, prin cuvântul Celui ce rânduise osânda, să se ridice povara blestemului, căci Maria Magdalena este prima dintre femei care, întristându-se de pătimirile Mântuitorului și îndurerându-se pentru El, s-a învrednicit de cuvântul care îi oprea plânsul, puterea cuvântului trecând cu bucurie la tot neamul femeiesc“[9].

6. Sf. Ioan Gură de Aur, *Omilii la Matei, Omilia LXXXVIII*, în col. PSB, vol. 23, București, 1994, pp. 985-986.
7. Matei XXVIII, 5.
8. Matei XXVIII, 9-10.
9. Sfântul Chiril la Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia de la Ioan*, E.I.B.M.O., București, 2000, p. 1143.

Pastorală la Învierea Domnului

Aceasta este pentru creștinătate bucuria autentică de la Hristos, prin care viața este înviată mai întâi în trăirea jertfelnică a femeii creștine, fără de care nu ne bucurăm în Biserică și-n lume, în familie și în școală, de armonie fraternă în noi și între noi!

Iubiților,

La întâlnirea pascală cu Domnul primim anul acesta o altă tainică bucurie: actualizarea prezenței lucrării și misiunii mironosițelor de odinioară în viața noastră creștinească din familie și din Biserică, prin canonizarea recentă de către Sfântul Sinod a unora dintre femeile române: mucenițe, cuvioase, soții și mame.

Precum la Înviere îngerul Domnului a ridicat „piatra" de pe sufletele, inimile, trupurile și viețile noastre, așa se trece cu Hristos prin „piatra" suferinței și, tot astfel, Biserica ne arată, dincolo de toate greutățile din familia creștină de astăzi, luminile din icoane ale celor ce au biruit de-a lungul timpului prin credință, prin multă iubire de Dumnezeu și de aproapele, înviind neîncetat bucuria de a trăi în orice împrejurare cu Domnul.

Taina acestei bucurii pascale, așadar, ne descoperă aievea pe urmașele fidele, demne și vrednice, pe femeile mironosițe care, dintru început până la noi, au păstrat lumina Învierii în „candelele" vieții din suflete, din case, din instituții și, mai ales, din biserici și mănăstiri, până și în celulele din iadul închisorilor, în deportări și la muncile silnice. Ele nu au lăsat mâna nici de pe sapă, nici de pe fus, nici de pe seceră, nici de pe covata pâinii, nici de pe leagănul pruncului, asumându-și crucea vieții și crezând cu Domnul în învierea neamului din repetatele „Golgote", depășite eroic în popor. Aceasta este menirea dintotdeauna a familiei creștinești și românești.

Sfânta noastră Biserică, autenticul „custode" al vieții ne-a arătat, astfel, moștenitori ai Învierii, precum ne invită să primim astăzi și aceste modele, Sfintele Femei Române, icoane autentice ale familiei creștine, „biserica" de acasă și „temelia" stabilității neamului!

Iată cum sunt apropiate aceste modele de sufletele noastre: „Cu ce cununi de laude încununa-vom pe sfintele române, care au urmat mironosițelor, mărturisind pe Cel înviat prin rugăciuni, cuvânt și fapte; pe cele care, prin puterea virtuților și multa și neclătinata lor dragoste, au împodobit țara noastră și întreaga lume cu mireasma sfințeniei, pe

Întrunirea misionară a femeilor din noile Comitete parohiale din Protoieria Brăila

care Hristos Dumnezeu cu slava de veci le-a preaslăvit?“[10]

O astfel de „stea“ luminoasă de pe „cerul“ Bărăganului Brăilei, de la Târlele Filiului, de lângă Ianca, se ivește acum în inimile noastre! Este Sfânta Filotimia, mama Sfântului Cuvios Dometie cel Milostiv de la Râmeț, crescut și el în același sat. Sfânta Cuvioasă Filotimia a adus pe lume doisprezece copii într-o familie modestă, dar bogată creștinește, iar mama, prin hărnicia ca o albină din stup, le-a împărtășit „mierea“ cumințeniei, credinței și frățietății. A condus șapte copii spre mormânt, dar Domnul a încurajat-o, încât și pe ea și pe copiii rămași în viață i-a oferit Bisericii. Fiul ei, Sfântul Dometie a rânduit-o spre sfârșitul vieții în cinul monahal de la Sfânta Mănăstire Râmeț. Plecarea ei din lumea aceasta a fost văzută de Sfântul Porfirie ca un urcuș direct în brațele lui Dumnezeu.

Fie ca îngerețtile viețuiri, cutremurătoarele pătimiri și eroicele făptuiri pentru temeluirea familiei pe pilonii credinței, educației creștine, hărniciei, demnității și iubirii de Dumnezeu și de aproapele nostru, de neam și de patrie ale Sfintelor Femei Române, să învăpăieze sufletele tuturor mamelor, soțiilor și fiicelor Bisericii, ca din „untdelemnul“ faptelor lor minunate să se întrețină vii „candelele“ luminoase, care sunt copiii, elevii, studenții, părinții, bunicii și toți bunii și evlavioșii creștini români de acasă și din toată lumea, „în unitatea Duhului și în legătura păcii“[11].

Totuși, **Învierea rămâne Marea Taină! „Taine tot mai rămân. Nu știm absolut totul. Dar Taina cea Mare ne-a fost dezlegată și ne este suficientă dezlegarea. Știm că supraviețuim. Mântuitorul Însuși și Harurile Sale ni se comunică acum prin Sfintele Taine. Dar sunt Taine de El instituite care, prin credința în Învierea Sa, ne fac să știm că toate vin de la Dumnezeu, că toate evenimentele se sfințesc prin Biserică și că Biserica ne pregătește mântuirea, adică întâlnirea fericită cu Dumnezeu, aici, pe pământ, și dincolo, după ce vom trece pragul morții.“**[12]

Darurile Învierii Domnului, prin mulțimea trăitorilor, a mărturisitorilor, a icoanelor vii, precum Sfintele Femei Române, ne îmbogățesc, ne încurajează și ne motivează să ne deschidem cu toată inima, spre a îmbrățișa pe tot omul cu respect, cu demnitate, cu dăruire și cu omenie. Nimeni să nu fie ocolit de rugăciunile, de lumina pascală, de cuvântul și de faptele iubirii milostive în casele bătrânilor, pe stradă și pretutindeni, în Eparhia noastră și în lumea noastră!

„Să zicem «fraților» și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru Înviere“[13] și așa să mărturisim:

Hristos a înviat
Adevărat a înviat!
Cu doriri de alese bucurii
pascale, al dragostei
dumneavoastră pururea rugător
și de tot binele voitor,

† Casian
Arhiepiscopul Dunării de Jos

10. *Stihiră* la „Doamne, strigat-am...“ la *Slujba Soborului Sfintelor Femei Române.*
11. Efeseni IV, 3.
12. † Dr. Antonie Plămădeală, Mitropolitul Ardealului, *Cuvinte la zile mari*, Sibiu, 1989, p. 224.
13. *Slava…* la Stihirile Paștilor (Slujba din noaptea Sf. Paști), în: *Slujba Învierii*, E.I.B.M.O., București, 2010, p. 57.

RECUNOAŞTERE ACADEMICĂ PRIN CONSECVENŢĂ ŞI RESPONSABILITATE – ÎNALTPREASFINȚITUL PĂRINTE ARHIEPISCOP DR. CASIAN, PROFESOR EMERIT AL UNIVERSITĂȚII „DUNĂREA DE JOS“ DIN GALAȚI

Primirea Titlului de Profesor Emerit al Universității „Dunărea de Jos“ din Galați

Celebrându-și cei 72 de ani de existență, Universitatea „Dunărea de Jos“ din Galați s-a onorat printr-un act de înaltă ținută academică, omagiindu-l pe Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop dr. Casian al Dunării de Jos prin acordarea titlului de *Profesor Emerit*.

La inițiativa rectorului Universității „Dunărea de Jos“ din Galați, dl. prof. univ. dr. ing. habil. Marian Barbu, urmare a Hotărârii Senatului Universitar nr. 41/11.03.2026, a fost emisă Decizia nr. 684/12.03.2026, prin care s-a acordat titlul de *Profesor Emerit* pentru întreaga activitate didactică și de cercetare Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepsicop dr. Casian, profesor universitar al acestei prestigioase instituții de învățământ universitar, încă de la începutul anilor 2000.

Comisia pentru acordarea titlului academic de Profesor Emerit Înaltpreasfinției Sale a fost constituită din: președinte, prof. univ. dr. ing. Marian Barbu, Rectorul Univesității „Dunărea de Jos“ din Galați, și membrii, prof. univ. dr. Cristian Nicolae Apetrei, Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea „Dunărea de Jos“ din Galați, prof. univ. dr. ing. Cătălin Fetecău, Faculatea de Inginerie, Universitatea „Dunărea de Jos“ din Galați, prof. univ. dr. Aurel Nechita, Facultatea de Medicină și Farmacie, Universitatea „Dunărea de Jos“ din Galați, și prof. univ. dr. ing. Alexandru Șerban, Faculatea de Inginerie Mecanică și Mecatronică, Universitatea Politehnică din București.

Festivitatea s-a desfășurat în Aula Magna „Al. I. Cuza“ a Universității, miercuri, 18 martie, dată la care Înaltpreasfinția Sa își aniversează ziua de naștere, în prezența unui număr impresionant de invitați și participanți: ierarhi ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, oficialități locale și județene din cele două județe ale Eparhiei, Galați și Brăila, cadre didactice universitare și studenți ai Departamentului de Teologie din cadrul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie, clerici, monahi, mireni, sala dovedindu-se neîncăpătoare pentru numărul celor prezenți.

Festivitatea a fost deschisă prin intonarea *Imnului Național* și a imnului academic studențesc *Gaudeamus* de corul Facultății de Arte, dirijat de conf. univ. dr. Eugen Dan Drăgoi.

După intonarea celor două imnuri, președintele comisiei, prof. univ. dr. ing. Marian Barbu, a dat citire unui *Laudatio*, subliniind că „prin acordarea titlului de *Profesor Emerit* Înaltpreasfinției Sale Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, Universitatea noastră își exprimă recunoștința și respectul față de o personalitate a vieții spirituale și culturale românești, a cărei activitate pastorală, educațională și socială a încurajat dialogul dintre Biserică, școală și comunitate“. În continuare a prezentat principalele repere biografice și parcursul academic, începând cu „școala familiei de acasă“, continuând cu anii de formare teologică, intelectuală și duhovnicească de la Seminarul Teologic „Chesarie Episcopul“ din Buzău, pe care l-a absolvit ca șef de promoție, continuând cu consolidarea celor trei dimensiuni mai sus-pomenite la Institutul Teologic de Grad Universitar din București, pe care, de asemenea, l-a absolvit ca șef de promoție, în anul 1980, și încheind cu plinirea studiilor și a formării la Universitatea de Științe Umane Strasbourg II, unde a obținut titlul de Doctor în Teologie cu teza „L'icone et les fresques exterieures de Moldavie“, în anul 1984, titlu echivalat doi ani mai târziu la Institutul Teologic Ortodox de Grad Universitar din București prin susținerea în limba română a tezei de doctorat cu titlul „Icoana și frescele exterioare ale mânăstirilor moldovene - încercare de prezentare a raporturilor dintre ele“. Au fost amintiți, cu acest prilej, principalele persoane și personalități care au contribuit la formarea duhovnicească, teologică, intelectuală și culturală a Înaltpreasfinției Sale, începând cu părinții trupești, Rada și Vasile Crăciun, și continuând cu cei duhovnicești, episcopii Buzăului Antim Angelescu și Antonie Plămădeală, cuvioșii Paisie Olaru, Ilie Cleopa, Sofian Boghiu, Dometie de la Râmeț, Ioanichie Bălan, Teofil Părăian, și încheind cu profesorii de teologie care l-au

îndrumat în timpul studenției la Institutul de Grad Universitar din București, savantul și sfântul profesor Dumitru Stăniloae, preotul academician Dumitru Popescu, preotul profesor Constantin Galeriu, preotul profesor Dumitru Radu, preotul profesor Nicolae Necula, academicianul Emilian Popescu.

Laudatio a continuat cu enumerarea reperelor slujirii Înaltpreasfinției Sale ca ierarh al Dunării de Jos, din punct de vedere misionar-pastoral, cultural-educațional, social-filantropic și edilitar în cei 36 de ani de păstorire la Dunărea de Jos, mai întâi ca arhiereu vicar, între 1990-1994, apoi ca titular, din 2009 având rangul de Arhiepiscop. Au fost evidențiate în mod deosebit preocupările și împlinirile Înaltpreasfinției Sale în plan educațional și cultural, începând cu reactivarea Seminarului Teologic *Sfântul Apostol Andrei*, în aprilie 1990, și înființarea Departamentului de Teologie Ortodoxă la începutul anului 1992, în cadrul Facultății de Științe, în prezent în cadrul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie a Universității „Dunărea de Jos" din Galați, și continuând cu redobândirea pe seama Eparhiei a Palatului Episcopal al Dunării de Jos, consolidarea, restaurarea și transformarea acestuia în *Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos.*

În încheierea *Laudatio* a fost prezentată activitatea științifică și opera scrisă, constând în 35 de volume de unic autor, 10 volume în calitate de coautor, 340 de articole și studii, 64 de mesaje pastorale, 210 prefețe și cuvinte-înainte la diverse volume, precum și confirmarea și recunoașterea întregii activități a Înaltpreasfinției Sale, consfințită prin acordarea următoarelor distincții: Ordinul *Sfânta Maria Magdalena* al Bisericii Ortodoxe a Poloniei, oferit de Mitropolitul Vasile, Primatul Bisericii Ortodoxe din Polonia (1989); Ordinul *Sfinții Apostoli Petru și Pavel* al Mitropoliei de Veria, Naoussa, Kampania (Grecia), oferit de Înaltpreasfințitul Pantelimon, Mitropolit de Veria, Campania și Nausa (1996); Ordinul *Sfântul Apostol Andrei* al Patriarhiei Ecumenice, oferit de Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol (1999); Ordinul *Voievod al Sfântului Mormânt*, oferit de Patriarhul Diodor I al Ierusalimului (2000); Ordinul *Național Pentru Merit*, în grad de Mare Ofițer, acordat de Președinția României (2000); Ordinul *Național de Onoare*, acordat de Președinția Republicii Moldova (2010); Ordinul *Sfântul Petru Movilă*, oferit de Mitropolitul Vladimir al Kievului și Întregii Ucraine (2010); Ordinul *Sfinții Martiri Brâncoveni* pentru Ierarhi al Patriarhiei Române, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (2014); Ordinul *Sfântul Ierarh Antim Ivireanul pentru Ierarhi* al Patriarhiei Române, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (2016); Ordinul *Sfântul Apostol Andrei pentru Ierarhi* al Patriarhiei Române, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (2018); Ordinul *Crucea Episcopiei Spaniei și Portugaliei* (2019); Ordinul *Episcop Roman Ciorogariu* al Episcopiei Oradiei (2020); Ordinul *Crucea eparhială* al Episcopiei Basarabiei de Sud (2021); Ordinul *Sfântul Cuv. Ioan Iacob de la Neamț, Noul Hozevit* al Patriarhiei Române, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (2022); Ordinul *Maica Domnului Rugătoarea (Oranta)* al Patriarhiei Române, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Biseri-

cii Ortodoxe Române (2022); Ordinul *Sfântul Ierarh Martir Neofit Cretanul* al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (2023); Ordinul *Sfântul Cuv. Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor* al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (2024); Ordinul *Credință și comuniune* al Patriarhiei Române, oferit de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române (2025). După încheierea *Laudatio*, președintele comisiei a oferit cuvântul membrilor Comisiei, omagiul fiecăruia contribuind la conturarea personalității intelectuale, culturale și duhovnicești a Înaltpreasfinției Sale.

Prof. univ. dr. Cristian Nicolae Apetrei, decanul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie, a subliniat, prin referirea la propria devenire universitară, contribuția Înaltpreasfinției Sale la dezvoltarea culturii și educației la nivel local prin colaborarea între Arhiepiscopie și Universitate, prezentându-se pe sine ca unul dintre beneficiarii acestei colaborări pe vremea studiilor doctorale, când s-a folosit de dotarea excepțională a bibliotecii eparhiale pe care chiriarhul Dunării de Jos a pus-o la dispoziția tuturor studenților Univeristății.

Prof. univ. dr. ing. Cătălin Fetecău și-a început alocuțiunea afirmând că, prin conferirea titlului de Profesor Emerit Înaltpreasfiției Sale, „celebrăm o personalitate a teologiei și a spiritualității românești contemporane, care a reușit în mod magistral să împletească slujirea Bisericii cu slujirea educației și a culturii". În continuare, vorbitorul a evaluat evenimentul din „perspectiva acceptării, care validează în fapt întregul act al acordării titlului. Acceptarea titlului de către Înaltpreasfințitul Casian - a punctat acesta - exprimă atașamentul, devotamentul și identificarea sa cu Universitatea «Dunărea de Jos», este expresia vieții puse în slujba educației tinerelor generații, a asumării rolului de profesor, nu doar ca un simplu loc de muncă, pasiv, ci ca o misiune socială și umană, parte din evoluția sa".

Prof. univ. dr. Aurel Nechita, continuând șirul aprecierilor, după ce a rememorat contextul primei întâlniri cu cel omagiat, petrecută pe când acesta era proaspăt arhiereu vicar, a mărturisit că, de-a lungul timpului, a avut privilegiul de a-l urmări cum vorbește, cum ascultă și cum se rapoartează la oameni. „Dacă ar fi să aleg un lucru care m-a impresionat profund - a spus acesta, adresându-se Înaltpreasfinției Sale - ar fi credința dumneavoastră, nu una declarativă, nu una care caută să se impună, ci una interioară, statornică, care ordonează totul în jur, [...] una care nu constrânge, ci luminează. Ea se vede nu în cuvinte mari, ci în consecvența, în răbdarea, în capacitatea de a rămâne același indiferent de context. [...] La fel de remarcabilă mi se pare capacitatea dumneavoastră de a construi respectul fără a-l revendica [...]. Aveți un dar rar, acela de a aduce echilibru. În situații complicate și în momente tensionate prezența dumneavoastră nu amplifică, ci așază, nu agită, ci limpezește! Este o formă de înțelepciune practică, discretă, dar esențială în orice comunitate". Prof. Nechita a încheiat conchizând: „Faptul că astăzi primiți titlul de Profesor Emerit nu este doar o recunoaștere simbolică, ci este confirmarea unei contribuții reale la formarea oamenilor, cu doar din perspectivă spirituală, ci și umană, iar Universitatea «Dunărea de Jos» recunoaște nu doar o personalitate, ci un model, iar modelele, știm bine, nu sunt prea numeroase, ci chiar rare, aș putea spune".

Ultimul, dar nu și cel din urmă, dintre membrii comisiei care au elogiat personalitatea intelectuală și culturală a Înaltpreasfinției Sale a fost prof. univ. dr. ing. Alexandru Ștefan. În cuvântul său, acesta a surprins, între calitățile care definesc profilul intelectual și cultural al Înaltpreasfinției Sale, „talentul oratoric, nu doar ca abilitate retorică, ci ca formă de claritate a gândirii", discursul Înaltpreasfinției Sale având „întotdeauna structură, rigoare și sens pedagogic", și „capacitatea de a transmite idei, de a disemina cunoștințe și de a forma oameni, [...] de a stimula gândirea critică". Prof. Alexandru Șerban a încheiat afimându-și convingerea că Înaltpreasfinția Sa „a reușit să lege în mod firesc mediul universitar de viața bisericească și de responsabilitatea publică", titlul de profesor emerit acordat de Universitatea „Dunărea de Jos" fiind „expresia recunoașterii academice pentru activitatea desfășurată cu consecvență, rigoare și responsabilitate".

Dintre invitați au luat cuvântul Preasfinției Episcopi Visarion al Tulcii și Veniamin al Basarabiei de Sud.

Parafrazând titlul unei lucrări a vrednicului de pomenire mitropolit Antonie Plămădeală, părintele duhovnicesc și magistrul Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop dr. Casian, Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii, l-a numit pe cel omagiat „un dascăl de cultură și simțire românească", care este în același timp „un ierarh devotat, un prieten adevărat și un păstor de suflete deosebit" și care, prin activitatea sa educațională, l-a adus pe Mântuitorul Hristos și în Universitatea „Dunărea de Jos".

La rândul său, Preasfințitul Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, a evidențiat calitățile pe care le-a descoperit în persoana celui omagiat, anume calitatea de om al rugăciunii, pe cea de slujitor al aproapelui aflat în suferință și în încercări, pe cea de prieten, dar și de părinte pentru cei mai tineri, și, nu în cele din urmă, de a crea punți, referindu-se aici la legăturile cu Mitropolia Basarabiei și cu nou-înființatele episcopii din Basarabia.

După încheierea encomioanelor, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop dr. Casian a susținut prelegerea „*Omul lui Dumnezeu și urcușul său tainic spre inima fratelui abandonat pe ecranele singurătății*".

Festivitatea de decernare a titlului de *Profesor Emerit* petrecându-se în săptămâna Sfintei Cruci din Postul Mare, cuvântul a plecat de la îndemnul Mântuitorului Iisus Hristos, Care ne cheamă pe toți să-I urmăm pe calea Crucii, asumându-ne, fiecare în parte, crucea personală: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie" (Mc. 8, 34). Iisus Hristos, luând Crucea din iubire și din ascultare față de Tatăl și pentru iubirea față noi oamenii, frații Săi prea mici, ne cheamă și pe noi să răspundem iubirii Lui Dumnezeu, în Biserică, prin iubirea arătată aproapelui, manifestată prin brațele deschise către acesta, a arătat Înaltpreasfinția Sa: „Aici Dumnezeu nu este Departele, aflat acolo, Sus, doar în Ceruri. Este și acolo, și aici, este în noi! Este în mine, dacă eu sunt în tine, fratele meu, indiferent cine ești, unde ești și ce ești în lumea ta! Tu nu ești doar în tine. Ești în Dumnezeu, dar ești în mine, cum eu sunt în Dumnezeu, pentru că mă lași, din libertate și responsabilitate filială și fraternă, din darul lui Hristos cel Personal, să te îmbrățișez de la distanță fizică și somatică în cea transfigurată, curățită, înnoită, iertată și bucurată, în ceea ce ne unește ca persoane și nu în ceea ce ne deosebește trupește, biologic, conceptual, rațional, economic, social și temporal. Fără tine, fratele meu, pe care te țin în mine, în sinele meu îngust și egoist, pătimaș și fățarnic, nu am cum să-L întuiesc măcar, darmite să

mă gândesc și să-L ating într-un cuvințel pe Dumnezeu".

Între cei către care suntem chemați să întindem brațele frațerne pentru a-i salva din boala singurătății se află, după cum arată Înaltpreasfinția Sa încă din titlul prelegerii, „omul în carne și oase, expus din nefericire alegerii voite, îndeosebi unui virtual prea informațional și prea ireal, uneori „cu poftele saturate de ecranele digitale! **«Însinguratul» autoizolat în marile metropole trăiește o altă pustnicie (decât cea a Patericului și a Filocaliei ori a casei țărănești - s.n.) într-o interfață digitală. Viața lui este împresurată de lucruri, dar neîncăpătoare pentru semeni, sufletul lui e pustiu de oameni, dar e plin de materia lumii, ca sigură sursă de întreținere a vieții. Materia lumii și timpul vieții sunt puse să-i slujească simțurile, oferindu-i plăcere și cultivându-i o tot mai profundă uitare de sine și de semeni!**"[1].

Pentru împlinirea acestui deziderat sfânt, a citat îndemnul scriitorului și gânditorului creștin Alexis Carrel, care avertiza și îndemna încă din perioada interbelică: **„Trebuie să ne ridicăm și să pornim (*Scara* – s.n.), să ne scuturăm (nu s-o negăm – s.n.) de tehnologia oarbă, să realizăm, în toată bogăția și complexitatea lor, toate virtualitățile noastre exclusiviste. Științele despre viață ne-au arătat care e scopul nostru și ne-au pus la îndemână mijloacele de a-l atinge. Dar noi suntem încă cufundați în lumea pe care au construit-o științele despre materia inertă, fără a ține seama de legile naturii noastre, într-o lume care nu e făcută pentru noi, fiindcă s-a născut dintr-o rătăcire a rațiunii noastre și din necunoașterea de noi înșine!**

Pentru prima dată în istoria lumii, o civilizație a ajuns la declinul ei, își poate da seama de răul de care suferă. Ea va ști, poate, să folosească această putere a cunoașterii și să înlăture, mulțumită minunatei puteri a științei, soarta pe care au avut-o toate marile popoare în trecut"[2].

În încheierea prelegerii, Înaltpreasfinția Sa a adresat îndemnul ca, **„a descuia inimile întristate, fragile și temătoare în lumea zbuciumatelor provocări doar de pe orizontala vieții omenești, aici și în toată lumea, invocăm în Universitate, la ceas aniversar, pentru „sacerdoții" ei, profesorii și pentru eroii ei, junimea curajoasă și viguroasă, studenții români și din multe alte neamuri, să urcăm pe scara unui viitor mai pașnic și mai fratern, după modelul hristic, minunat împlinit în viața teologului iubirii, Sf. Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae, dascălul de cuget și trăire filocalică, aidoma Sfinților Cuvioși Cleopa, Paisie și Sofian: „Coborând Fiul lui Dumnezeu din Cer, ca să se facă Frate al nostru, a coborât la noi suprema noblețe care-i mila lui Dumnezeu, ascunsă în milostivirea noastră față de aproapele"**[3].

După încheierea prelegerii, Înaltpreasfinția Sa a adresat mulțumiri sincere conducerii Universității „Dunărea de Jos", rectorului acestei instituții, membrilor comisiei de decernare a titlului de *Profesor Emerit*, și invitaților, binecuvântându-i pe toți cei care au asistat la eveniment.

În finalul manifestării, corul Facultății de Arte a cântat, însoțit de glasurile tuturor celor prezenți, tradiționalul *La mulți ani!*

Vivat, crescat, floreat!

Pr. conf. dr. Cristian Gagu

1. Arhid. Adrian Sorin Mihalache, *Ești ceea ce trăiești*, Editura Trinitas, București, 2010, p. 158.
2. Alexis Carrel, „*Omul ființă necunoscută*", Editura Cugetarea, București, 1936, pp. 329-330.
3. Apud. Sf. Preot Dumitru Stăniloae, nota 191, în: *Filocalia*, vol. XI, Editura I.B.M.O., București, 2016, p. 186.

ORDIN CIRCULAR EPARHIAL PRIVIND ALEGERILE DE MEMBRI ÎN ORGANISMELE BISERICEŞTI DELIBERATIVE ŞI EXECUTIVE

În conformitate cu **Decizia Patriarhală nr. 1/2026**, transmisă de Cancelaria Sfântului Sinod către Arhiepiscopia Dunării de Jos cu adresa nr. 1407/09.02.2026, și în baza **hotărârii Consiliului Eparhial** din data de 20 februarie a.c. (proces-verbal nr. 658/2026) vă facem cunoscut, prin prezentul ***Ordin Circular***, că în ziua de **30 aprilie 2026** vor avea loc **alegerile de membri clerici și mireni în Adunarea Eparhială** pentru o perioadă de 4 ani, respectiv **2026-2030**.

În consecință, în conformitate cu prevederile ***art. 91, alin. (2)*** și ***(3)*** din ***Statutul B.O.R.*** și ale ***art. 65-67 și 90*** din ***Regulamentul pentru alegerea, funcționarea și dizolvarea organismelor deliberative și executive în parohiile, protopopiatele și eparhiile din Patriarhia Română (R.O.D.)***, vă facem cunoscute următoarele:

I. Data și locul alegerilor

În circumscripția electorală din care face parte parohia, alegerile se vor desfășura în ziua sus-menționată, în biserica desemnată (conform programării), după următorul program: **ora 10^{00} – alegerea membrilor clerici, ora 13^{00} – alegerea membrilor mireni**. Alegerile vor fi prezidate de delegatul eparhial.

II. Depunerea candidaturilor

Ppcc. preoți și diaconi care doresc să-și depună candidatura pentru funcția de membru în Adunarea Eparhială trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de ***art. 73*** și ***74*** din ***R.O.D.***, adică să aibă cel puțin gradul clerical „definitiv“, și „*să se fi distins prin activitate pastoral-misionară deosebită și prin purtare exemplară*“.

Creștinii (bărbați) mireni care doresc să-și depună candidatura pentru funcția de membru în Adunarea Eparhială trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute de ***art. 91 (1)*** din ***Statutul B.O.R.*** și ***art. 88*** din ***R.O.D.***, adică să fie **creștini ortodocși** cu o **viață morală și religioasă demnă de un creștin** (să nu fie divorțat, să nu activeze în organizații sau asociații cu interese potrivnice Bisericii Ortodoxe și învățăturii ei de credință) și cu **merite reale pentru Biserică**, în domeniile cultural-misionar și social-filantropic, să aibă **vârsta de cel puțin 30 de ani** și să fie **înscriși pe listele membrilor Adunării Parohiale** respective.

În conformitate cu ***Hotărârea Permanenței Sf. Sinod cu nr. 11.717/20.11.2025***: „*Pentru evitarea incompatibilităților, în organismele deliberative și executive bisericești, să nu fie propuși candidați laici dintre cei care fac politică partinică și/sau sunt cunoscuți cu un comportament incorect din punct de vedere moral, social și economic, ci să fie propuși candidați laici dintre intelectualii recunoscuți ai comunității, în special juriști, profesori și medici, care au dat dovadă de probitate morală și atașament responsabil față de Biserică!*“

În procesul de desemnare și depunere a candidaturilor se va ține seama de prevederile ***art. 91 (4)*** din ***Statutul B.O.R.*** care precizează că „*Membrii Adunării Eparhiale, clerici și mireni, se aleg pe o perioadă de 4 ani. Ei pot fi aleși pentru cel mult două mandate*“ și de ***pct. 1*** al ***Hotărârii***

Sfântului Sinod nr. 831/2010: care prevede faptul că „*cei care au obținut două mandate, indiferent de legislatură și de formă (consecutivă sau neconsecutivă), nu vor mai fi aleși*“ și că „*membrii Adunării Eparhiale, care au deținut două mandate și care au contribuit intens la sprijinirea activității bisericești, pot fi desemnați de Chiriarh, în consultare cu Permanența Consiliului Eparhial, dacă este în folosul Bisericii, ca membri onorifici ai Adunării Eparhiale, în număr de cel mult 10 și doar pentru un mandat de 4 ani*“, cât și de faptul că *membrii Permanenței Consiliului Eparhial nu pot fi membri ai Adunării Eparhiale*. (***art. 202*** din ***Statutul B.O.R.***)

Candidaturile se pot depune pentru oricare dintre circumscripțiile electorale. **Componența circumscripțiilor electorale, numele preoților și diaconilor cu drept de vot** și **numele delegaților eparhiali** la fiecare circumscripție sunt prezentate în **Anexele 1 și 2** la prezentul Ordin Circular.

Candidaturile se depun la **Biroul electoral eparhial** de la sediul Arhiepiscopiei Dunării de Jos**, începând cu ziua de 21 martie 2026 și cel târziu în 1 aprilie 2026, ora 16^{00},** atât pentru clerici, cât și pentru mireni. Candidaturile persoanelor laice vor fi însoțite de un **Curriculum vitae** și o **recomandare a preotului paroh și a Consiliului parohial**.

Numele candidaților clerici și mireni din fiecare circumscripție, aleși ca membri ai Adunării Eparhiale, vor fi făcute cunoscute în timp util **Biroului electoral eparhial**, prin protoierie, la maxim 48 de ore după definitivarea etapei de desemnare a candidaților, în conformitate ***art. 84*** din ***R.O.D***.

III. Nominalizarea delegatului Consiliului parohial

În baza ***art. 87*** din ***R.O.D.,*** preotul paroh, după ce va primi

Ordinul circular eparhial, va convoca în scris **Consiliul Parohial Electoral** (în perioada **9 - 20 martie 2026**), care va desemna, prin vot, un membru al Adunării Parohiale ca delegat la alegerea membrilor mireni ai Adunării Eparhiale. Unul dintre exemplarele procesului-verbal ce se va încheia cu acest prilej, după modelul celui prezentat în **Anexa 3** (formularul tip 12 – ***R.O.D.***), va fi încredințat delegatului ales, spre a fi înmânat președintelui Colegiului mirenesc în ziua alegerilor.

IV. Desfășurarea alegerilor

În ziua alegerilor **(30 aprilie 2026)**, conform prevederilor ***art. 76–87*** din ***R.O.D.,*** preotul paroh, ppcc. preoți coslujitori – acolo unde este cazul – și delegatul mirean al Consiliului parohial se vor prezenta, la orele precizate mai sus, în biserica în care se va desfășura votarea.

Pentru a preîntâmpina absențele sau întârzierile de la scrutin, preotul paroh se va îngriji, în ziua alegerilor, să fie însoțit de delegatul mirean sau să deconteze pe bază de documente justificative, din fondurile parohiei, cheltuielile de călătorie ale acestuia.

Având în vedere importanța deosebită a alegerilor de **membri pentru Adunarea Eparhială**, în **mandatul 2026-2030**, vă adresăm îndemnul și rugămintea de a acorda **maximă atenție îndeplinirii acestei îndatoriri statutare și regulamentare bisericești**, care, cu certitudine, va contribui substanțial la consolidarea lucrării pastoral-misionare din Eparhia noastră.

Cu arhierească binecuvântare,

† Casian
Arhiepiscopul Dunării de Jos

CHEMARE DUHOVNICEASCĂ PENTRU SĂNĂTATE SUFLETEASCĂ ŞI ÎNTREMARE OMENEASCĂ

În toată perioada Postului Sfintelor Paşti, la chemarea şi cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Casian, în Eparhia Dunării de Jos s-au desfăşurat ample activităţi misionare, cu precădere în satele cu populaţie puţină, mai izolate şi cu posibilităţi materiale reduse. Activităţile au fost organizate în contextul anului 2026, declarat „Anul omagial al pastoraţiei familiei creştine". După oficierea Tainei Sfântului Maslu, preoţii au mângâiat pe creştinii încercaţi de lipsuri materiale, oferindu-le daruri şi încurajându-i să depăşească greutăţile prin care trec, cu ajutorul lui Dumnezeu şi prin grija Bisericii.

Taina Sfântului Maslu la Spitalul din Ivești, jud. Galați

Protoieria Tecuci

Ca în fiecare an, la începutul şi pe tot parcursul Postului Mare, parohiile Protoieriei Tecuci, prin slujitorii şi voluntarii lor, desfăşoară o intensă activitate liturgică şi filantropică, din dorinţa de a mângâia, de a încuraja şi de a sprijini atât duhovniceşte, cât şi material pe semenii aflaţi în lipsuri, suferinţe, necazuri şi încercări.

Începând cu Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi, preoţii din cele şapte cercuri misionare ale Protopopiatului au săvârşit Taina Sfântului Maslu în toate comunităţile, cu câte şapte slujitori, aducând multă bucurie şi întărire sufletească credincioşilor.

O atenţie deosebită a fost acordată în această perioadă pacienţilor din cele trei mari centre medicale ale zonei Tecuci:

1. Spitalul Municipal „Anton Cincu" – Tecuci:

Aici, săptămânal, s-a săvârşit Taina Sfântului Maslu, iar parohiile „Adormirea Maicii Domnului", „Sfântul Gheorghe", Barcea Nouă, Drăgăneşti şi parohiile din localitatea Matca au oferit pacienţilor daruri de strictă necesitate.

2. Spitalul din Ivești - loc în care sunt adesea îngrijiţi bătrâni singuri şi neajutoraţi, acest centru a fost sprijinit cu implicarea parohiilor Barcea Nouă, Ivești I, Şerbăneşti I şi II, Diecheni, Bucești, Torcești, Umbrărești şi Liești.

3. Centrul pentru persoane cu nevoi speciale „David Austin" – Ţigăneşti

Parohiile Ţigăneşti, Munteni, Ungureni, Negrileşti şi Slobozia Blăneasa au oferit sprijin duhovnicesc şi material copiilor şi tinerilor găzduiţi aici.

În toate aceste instituţii, slujitorii Bisericii au păşit cu dragoste, blândeţe şi grijă atentă faţă de nevoile celor aflaţi în suferinţă.

În preajma sărbătorii Bunei Vestiri, voluntarii Parohiei „Adormirea Maicii Domnului" din Tecuci au dăruit hăinuţe noi tuturor nou-născuţilor din Ma-

Taina Sfântului Maslu la Parohia Barcea Nouă, jud. Galaţi

ternitatea Tecuci, precum şi cele necesare tinerelor mame.

În Parohia Lieşti, părintele paroh a invitat 24 de credincioase însărcinate, oferindu-le daruri, spovedindu-le, iar de praznicul Bunei Vestiri le-a împărtăşit cu Sfintele Taine, spre bucuria şi încurajarea familiilor tinere din parohie.

Parohia Eremia Grigorescu a iniţiat, în rândul elevilor de la Şcoala Generală de lângă biserică, un concurs de învăţat rugăciuni. Cei trei copii care au învăţat cele mai multe rugăciuni au primit de Buna Vestire trei biciclete noi, pentru sănătatea trupească şi ca răsplată pentru râvna lor duhovnicească.

Parohiile cu numeroşi fii duhovniceşti de etnie romă – Drăgăneşti, Iveşti, Munteni, „Adormirea Maicii Domnului“ şi Podoleni – au desfăşurat activităţi liturgice, sportive şi culturale, implicând tinerii şi copiii în citirea şi cântarea liturgică, contribuind astfel la integrarea şi formarea lor creştină.

Pentru toate aceste lucrări de suflet şi pentru sprijinul permanent acordat slujirii liturgice, filantropice şi administrative de la Dunărea de Jos, aducem recunoştinţă şi mulţumire Înaltpreasfinţitului Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, pentru binecuvântare, încurajare şi pentru dragostea părintească ce o revarsă necontenit asupra clerului şi credincioşilor.

Pr. Petru Ojog

Protoieria Covurlui

În Protoieria Covurlui, perioada Postului Mare, până la această vreme, a însemnat o intensificare a slujbelor misionare, comunităţile parohiale bucurându-se de frumuseţea slujbelor în sobor, găsind mângâiere la Taina Sfântului Maslu şi merindele veşniciei, la Sfânta Liturghie a Darurilor mai înainte sfinţite.

Urmând calea Postului Mare ca o urcare pe treptele duhovniceşti, marcate de Duminicile Postului Păresimilor, alături de preacucernicii preoţi şi familiile lor, în mijlocul vrednicilor credincioşi, ne-am regăsit, în Duminica Sfintei Cruci, în faţa crucii neputinţelor şi nevoilor aproapelui. În fiecare an, cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Casian al Dunării de Jos, cu implicarea şi sprijinul parohiilor din cadrul Protoieriei Covurlui, se organizează o activitate social-filantropică pentru sprijinirea per-

Taina Sfântului Maslu
la Spitalul „Anton Cincu“, Tecuci

Taina Sfântului Maslu la Parohia Călmățui, jud. Galați

soanelor asistate din Centrul Medico-Social Pechea. Acest moment se împlineşte plecând de la „coordonatele“ regăsite la Taina Sfântului Maslu pentru tămăduirea sufletească, împlinindu-se rugăciunea în cadrul acestui centrul, dar şi la căpătâiul fiecărui bolnav internat, iar pentru mângâierea neputinţelor trupeşti, dăruindu-se, anul acesta, ca o continuitate a celor întreprinse anterior, saltele pentru paturile bolnavilor din această instituţie.

Ca o mărturie confirmată de mulţi dintre cei prezenţi la această întâlnire duhovnicească cu persoanele găzduite şi tratate în Centrul Medico-Social Pechea, remarcăm efectul tămăduitor asupra nemulţumirilor şi plângerilor noastre. Am venit spre a mângâia neputinţele bolnavilor, iar ei ne-au vindecat, măcar pentru o vreme, de nemulţumire, de risipire şi de îngrijorarea purtării crucii vieţuirii noastre.

Cu această încurajare dobândită chiar de la cei care ar avea toate argumentele să se plângă de dificultăţile lor, s-a pornit spre altă activitate pastoral-misionară, izvorâtă din purtarea de grijă a ierarhului Dunării de Jos, anume spre cercetarea celor din comunităţile parohiale mai mici, mai izolate, acolo unde greutăţile se simt mai împovărătoare, din pricina bătrâneţii şi a lipsurilor.

Grijile vieţii, nevoile resimţite, vârsta şi neputinţele, toate acestea, amplificate de contextul social în care vieţuim, impun a fi aproape de semenii noştri, mai ales acolo unde comunităţile parohiale sunt mai mici, unde efectul îmbătrânirii se simte mai mult.

Ca răspuns la aceste realităţi din prejma noastră, au fost vizitate mai multe parohii din cadrul Protoieriei Covurlui, săvârşindu-se Taina Sfântului Maslu în Parohiile Călmăţui, Negrea şi Schela, iar rugăciunea s-a prelungit prin cercetarea bătrânilor nedeplasabili, la casele lor, purtându-se pentru fiecare, ca dar, câte ceva din cele trebuincioase traiului, dar şi daruri mângâietoare pentru suflet.

După fiecare activitate pastorală încercăm să surprindem, ca mărturie pentru toţi, acele simţăminte folositoare însănătoşirii sufleteşti pe care o căutăm pe calea Postului Mare, iar prezenţa în aceste parohii, ne-a dat şansa de a aduce în mijlocul unor comunităţi cu destule încercări, bucuria slujbelor, darul binecuvântării Arhiepiscopului

Parohia Călmățui, jud. Galați

Dunării de Jos, încurajarea către toți cei încercați și arătarea faptului că nu sunt singuri, nu sunt uitați, ci mereu prezenți în purtarea de grijă a preacucernicilor preoți.

Plecând cu gândul că sunt multe nevoi la casele acelor bătrâni, iar posibilitățile de a le acoperi pe toate sunt limitate, ne înapoiem cu constatarea faptului că, nevoia cea mai mare este cea legată de prezență. Oamenii din aceste comunități, mai ales cei încercați, s-au obișnuit a-și purta greutățile traiului, dar nevoia prezenței cuiva în preajma lor este resimțită cel mai mult. Cei mai tineri au migrat spre orașe sau au ales calea vieţuirii în străinătate, iar cei rămaşi doresc nimic mai mult decât prezență mângâietoare a unui om, vorba lui, ascultarea lui.

Pr. Ionuț Glăvan

Protoieria Nicorești

În mireasma duhovnicească a Postului Mare, când sufletul însetează după izvorul cel viu al mântuirii, Protoieria Nicorești s-a preschimbat, prin binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Casian, într-o adevărată grădină a milostivirii, unde rugăciunea a rodit în fapta cea bună. Asemenea bătrânilor din Pateric care învățau că „aproapele este viața noastră“, slujitorii Sfintelor Altare și credincioșii s-au unit într-o singură suflare liturgică și filantropică, înălțând cereri stăruitoare pentru toți cei aflați pe patul durerii. În parohiile mici, unde candela credinței arde smerit în puținele suflete rămase pe glia strămoșească, preoții au săvârșit Taina Sfântului Maslu, iar minunea s-a arătat prin mulțimea credincioșilor veniți din satele vecine, dovedind că dragostea frățească nu cunoaște hotare geografice.

La poalele Mănăstirii Toflea, am fost în duhul rugăciunii și al recunoștinței, împreună cu pcuv. părinte stareț Paisie, iar asistența medicală și agapa frățească au fost semnele văzute ale tămăduirii, căci „nu este altă cale spre mântuire decât prin aproapele“! Aceeași lumină a Bunei Vestiri a strălucit și la Parohia Priponești, unde glasurile de copii au împletit pricesnele ca pe niște cununi de flori duhovnicești oferite Maicii Domnului și mamei creștine, primind în schimb, prin mâna

Taina Sfântului Maslu la Parohia Priponești, jud. Galați

Parohia Vizurești, jud. Galați

unor oameni de bine, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat în pagini de Biblie și cărți de literatură duhovnicească.

Dincolo de zidurile bisericilor, milostivirea s-a revărsat ca un mir sfințit asupra celor 21 de suflete de la Așezământul „Samariteanul milostiv“ și asupra numeroșilor bătrâni singuri, cercetați în taina caselor lor cu daruri ce au alinat nu doar boala trupească, ci mai ales singurătatea. Toate aceste lucrări, desfășurate cu binecuvântarea Chiriarhului nostru, stau sub semnul îndemnului evanghelic: *„Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv“*. Ele reprezintă mărturia vie a unei slujiri care știe să transforme rugăciunea în faptă și darul în bucurie pascală.

Pr. dr. Mihai Roșu

Protoieria Brăila

La îndemnul părintesc al Înaltpreasfințitului Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos, de a așeza „bandajele“ iubirii lui Hristos prin Taina Sfântului Maslu de obște și prin lucrarea filantropică a sfinților slujitori la căpătâiul celor neputincioși, bolnavi și împovărați de ani, din comunitățile izolate și greu încercate, au coborât picături de har, ca boabele de rouă în sufletele și trupurile „arse“ de suferință ale celor bolnavi și neputincioși.

Cercetându-i pe aceștia, Hristos Domnul a lucrat vindecarea și în noi, slujitorii Săi, căci dăruind prezență iubitoare, am dobândit lucrare lăuntrică milostivă. Zâmbetele largi, sufletele calde și pline de bucurie, așternute în ochii umeziți de lacrimi, ne-au mișcat profund. Deși sunt comunități cu un profund declin demografic, cu multe case părăsite și cu vârstnici, cei mai mulți singuri, însă nu însingurați, pentru că dragostea lui Hristos am simțit-o vie și lucrătoare, atât în purtarea de grijă părintească a preoților rânduiți să păstorească aceste comunități, cât și în atenția frățească a semenilor mai puternici, care cu drag poartă sarcinile celor neputincioși, cumva ei înșiși așezați în îndemnul Sfântului Apostol Pavel: *„Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos“* (Galateni 6, 2).

În data de 24 martie 2026, am cercetat parohiile Cotu Lung și Oancea.

În parohia Cotu Lung, precum și în mica așezare adiacentă acestei comune, Cotul Mihalea, împreună cu pc. pr. paroh Ion Daniel și alți preoți slujitori, am cercetat 4 familii în cadrul cărora se află în grijă semeni aflați în grea încercare și suferință.

De asemenea, în parohia Oancea, după săvârșirea Tainei Sfântului Maslu, împreună cu preoții misionari din Cercul Mi-

Taina Sfântului Maslu la Parohia Oancea, jud. Brăila

sionar nr. 5 şi însoţiţi de pc. pr. Neculai Voineag, am cercetat 8 persoane nevoiaşe. Acestea au primit cu recunoştinţă prezenţa slujitorilor şi s-au bucurat de rugăciunilor de sănătate, de ungerea cu untdelemnul sfinţit de la Taina Sfântului Maslu şi de darul filantropic oferit din partea Bisericii, cu ocazia apropiatului praznic al Bunei Vestiri.

În data de 26 martie a.c., am cercetat parohiile Sihleanu şi Pitulaţi, unde slujeşte cu multă jertfelnicie pc. pr. Cristian Leontin, care, deşi pensionar, aşează ca la tinereţe vigoarea atenţiei în propăşirea lucrării misionare, precum şi în grija arătată faţă de sfintele locaşuri din aceste localităţi. Şi în aceste comunităţi, după săvârşirea Tainei Sfântului Maslu, am cercetat 6 persoane bolnave şi neputincioase, între care şi un enoriaş în vârstă de 100 de ani, moş Cosma, din satul Pitulaţi, în care am regăsit credinţa smerită în mila lui Dumnezeu şi luciditatea unui firesc al purtării crucii necazurilor din lumea aceasta, pe care din păcate, deseori îl pierdem din vedere. Duhul Bisericii revărsat în casa fiecărui bolnav cercetat, făina şi uleiul sfinţit la Taina Sfântului Maslu, au fost primite, precum talanţii lui Hristos încredinţaţi spre înmulţirea harului tămăduirii neputinţelor sufleteşti şi trupeşti.

Având încredinţare că vremea Postului Sfintelor Paşti e vremea trecerii de la moartea nesimţitoare a nevederii lui Hristos la trăirea prezenţei lui Hristos în fiecare semen aflat pe patul suferinţei, rămânem recunoscători Înaltpreasfinţitului Părinte Casian pentru vegherea părintească asupra *„bisericii vii“*, asupra celor nebăgaţi în seamă sau uitaţi de prea-multa noastră grabă către nicăieri.

Pr. Ştefan Constandache

Protoieria Făurei

Ce perioadă mai frumoasă putea fi aleasă pentru a răspunde *„chemării pentru sănătate duhovnicească şi întremare omenească“* a Înaltpreasfinţiei Sale decât perioada Postului Mare, cea mai densă din punct de vedere duhovnicesc, pastoral şi social-filantropic!?

Deşi era de datoria noastră ca păstori de a ne îngriji de acest segment vulnerabil al familiei creştine care sunt bătrânii, bolnavii şi cei nedeplasabili, totuşi Înaltpreasfinţia Sa, prin purtarea Sa de grijă, ne-a luat-o mai înainte, arătând dragoste şi respect faţă de cei aflaţi în suferinţă. La chemarea sa, am descoperit în

Taina Sfântului Maslu la Parohia Mihail Kogălniceanu - Domnița, jud. Brăila

protoieria noastră unsprezece parohii şi trei filii în care s-a săvârşit Taina Sf. Maslu, unde cei neputincioşi au fost unşi şi binecuvântaţi cu untdelemn sfinţit şi au primit ajutoare alimentare ca să se mai întremeze pe calea postului. S-au mobilizat 26 de preoţi care au săvârşit Taina Sfântului Maslu în 15 biserici. Numărul celor prezenţi la aceste slujbe nu a fost mare atât din cauza neputinţei acestora de a se deplasa, cât şi a „obişnuinţei" de a fi uitaţi. Parohiile implicate au fost: Ariciu, Berlescu, Cîineni, Constantineşti, Corbu Vechi, Esna, M.K. Domniţa, M.K. Şuţu, Maraloiu, Olăneasca şi Pribeagu. La acetea se adaugă şi trei filii: Plăsoiu, Brateşu Vechi, Ioneşti.

Este de prisos să povestim reacţia celor vizitaţi pentru a fi unşi cu untdelemn sfinţit şi pentru a li se citi rugăciuni de sănătate, de întărire duhovnicească. Preoţii implicaţi au povestit despre lacrimile de bucurie ce curgeau din ochii bătrânilor bolnavi vizitaţi şi care nu au mai ieşit din casă de luni de zile. Atunci am înţeles sensul cuvintelor: „*Oamenii nu mor atunci cînd mor, ci atunci când sunt uitaţi*". Astfel că vizita preoţilor a fost o bucurie duhovnicească şi bucuria lor a fost cu atât mai mare când am transmis din partea Înaltpreasfinţitul nostru Părinte arhiereşti binecuvântări.

Din dialogurile avute cu aceste persoane dorul de biserică şi de sfintele slujbe îi macină cel mai mult, ceea ce arată că deşi fizic nu se mai puteau deplasa, aveau totuşi biserica în suflet pentru că, atunci când puteau şi mergeau la sfintele slujbe, aceştia şi-au încărcat sufletele cu har, asemenea ariciului acele cu boabe de struguri. De asemenea, cei vizitaţi au mărturisit bucuria pe care Televiziunea şi Radioul Trinitas le aduc în viaţa lor. Toţi, la unison, au mărturisit cât de mult suplinesc cele două mijloace media absenţa de la biserică şi cât de mult îi ajută să treacă mai uşor peste singurătate. Am rămas impresionaţi când am constat că mulţi dintre ei ştiau despre faptul că anul acesta este *Anul omagial dedicat pastoraţiei familiei creştine* şi *Anul comemorativ al sfintelor femei* din calendar. Părintele Radian Spânu, preot la Târlele Filiu şi suplinitor la parohia Berlescu, a amintit de bucuria duhovnicească pe care credincioşii din cele două parohii pe care le păstoreşte o au pentru canonizarea mamei Sf. Cuv. Dometie Manolache, Sf. Cuv. Filotimia, care împreună îi ocrotesc şi care mijlocesc pentru slujitorii şi credincioşii din această zonă.

Bineînţeles că dragostea preoţilor s-a concretizat în oferirea

Parohia Ianca I, jud. Brăila

Parohia Mihail Kogălniceanu , jud. Brăila

de daruri de strictă necesitate, alimente sau dulciuri, la care s-au adăugat iconițe și revista „Călăuză ortodoxă“.

Însă nu putem să nu constatăm aspectul dureros al depopulării masive a satelor și a îmbătrânirii populației. Când vezi casele părăsite și, mai nou, dărâmate, nu poți să nu rămân pe gânduri! Iată de ce această acțiune s-a dovedit a fi una binevenită și de mare folos. Preoții vor continua și în perioada următoare să-i viziteze pe aceștia cu Molitfa de Paște, îi vor spovedi și împărtăși și, după posibilități, îi vor mai ajuta cu cele necesare pentru „întremarea“ lor și spre bucuria noastră.

Pr. Mihăiță Cocîrlea

Protoieria Însurăței

În frumoasa perioadă a Sfântului și Marelui Post, am participat alături de harnicii preoți ai parohiilor mici ca densitate, dar mari ca bunătate ce s-au îndreptat cu pași mici și siguri spre sărbătoarea Învierii Domnului din casa omului bolnav și singur. Activitățile au început, în bisericile de enorie din fiecare comunitate vizitată, cu oficierea Tainei Sfântului Maslu pentru cei care au putut fi prezenți. Aceștia s-au împărtășit de Cuvântul cel vindecător, au fost unși cu untdelemn sfințit iar la final au primit pe lângă cuvântul de învățătură și mesajul de încurajare al Chiriarhului nostru, împreună cu o iconiță, ca dovadă palpabilă a acestei griji față de parohiile vizitate.

Taina Sfântului Maslu este cea mai apropiată de popor. Prin aceasta învățăm să ne rugăm, dar mai ales cum să ne rugăm: *„Mărturisiți-vă unii altora păcatele și rugați-vă unii pentru alții, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului“* (Iacov 5, 16).

Această purtare în inimă a unuia pentru celălalt, ne așază într-o rânduială a iubirii pe care Însuși Hristos a propovăduit-o mai ales la sfârșitul activității Sale pământești: *„Să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu pe voi“* (Ioan 15, 12).

La această școală a iubirii am dorit să participăm și noi prin vizitele pe care le-am organizat alături de preoți și voluntari în parohiile Stanca, Polizești, Gura Călmățui, Berteștii de Sus și Berteștii de Jos.

Nimeni nu se apropie de Taina Sfântului Maslu doar pentru sine, ci întotdeauna întâlnim în pomelnicele credincioșilor și numele altor oameni aflați în diferite nevoi sufletești sau trupești, care din pricina bolii nu pot fi de față la săvârșirea acestei Sfinte Taine. Învățăm aceasta din grija celor patru prieteni pentru cel slăbănogit în patul său de suferință, că Dum-

Taina Sfântului Maslu la Parohia Gura Călmățui, jud. Brăila

nezeu este mişcat şi înduplecat mai ales când ne rugăm pentru cel de lângă noi, mai repede decât pentru noi înşine.

Este impresionant cum, de-a lungul timpului, Taina Sf. Maslu a aşezat în inimile oamenilor mila de a se ruga unii pentru alţii şi toţi pentru unul. Este de-a dreptul minunat faptul că, uneori, deşi lipsiţi de vreo suferinţă trupească, credincioşii participă la Taina Sfântului Maslu, rugându-se unii pentru alţii!

Cu toate acestea, este necesar să reţinem că cea mai mare şi grea boală nu este cea trupească, ci este cea sufletească, când răutatea şi indiferenta pun stăpânire pe trupurile sănătoase, pline însă de boala aceasta sufletească a înstrăinării de dragostea fraternă.

Din această însingurare am dorit şi noi să ieşim atunci când am pornit din biserica satului mic spre „bisericile“ din casele unde ne aşteptau sufletele mari ale bătrânilor şi bătrânelor noştri singuri, bolnavi, peste care nu numai timpul şi durerea anilor au lăsat urme adânci în sufletele lor, ci mai ales singurătatea şi înstrăinarea de cei de-aproape ai casei. Am uns cu untdelemn frunţile încreţite de ani şi de nevoi ale celor ce nu au putut participa la Taina Sfântului Maslu ce s-a oficiat la biserica lor din localitate, dar şi mâinile neputincioase care nu mai pot sluji uneori nici la nevoinţa de a face semnul Sfintei Cruci. Le-am lăsat şi un simbolic dar, nu doar de alimente, ci mai ales o carte de rugăciuni cu scris mai mare şi o icoană cu Maica Domnului, daruri de care au fost impresionaţi, căci în durerea suferinţelor, Domnul este Cel care ne este cel mai aproape.

Aşa am încercat, prin puţina noastră pricepere, să aducem în casele bunilor noştri bătrâni, cuvintele rugăciunii: „Cel Care miluieşti cu liniştirea“. Ce linişte poate fi mai mare decât aceea când trupul primeşte ungerea cu untdelemnul sfinţit, spre iertarea păcatelor, iar uneori, din raţiuni divine, chiar şi vindecarea sufletească sau trupească! Ce bucurie sau cum am putea măsura bucuria lacrimilor care ani de-a rândul au brăzdat obrajii parcă întineriţi atunci când, în singurătatea omului, se aşază comuniunea şi comunicarea.

Sunt puţine cazurile în care omul înţelege ceea ce primeşte. De aceea noi, prin aceste vizite, sperăm să fi înţeles pe cât ni se cade a şti ceea ce, din mila lui Dumnezeu, am dăruit sau, mai cu seamă, am înţeles ceea ce am primit. Aşa am fost ridicaţi deasupra condiţiei noastre, până la condiţia celui ce ne-a primit, ne-a zâmbit şi ne-a tras spre sine. Abia în acest fel putem înţelege că iubirea, această minunată trăire, niciodată nu se cere, ci se dăruieşte pentru a fi simţită şi trăită!

Pr. George-Ionuţ Albu

OLIMPIADA DE RELIGIE, „O PRIMĂVARĂ ÎN EDUCAȚIA CREȘTINĂ“

Olimpiada de Religie la Galați

Inspectoratele Școlare Județene Galați și Brăila, în parteneriat cu Arhiepiscopia Dunării de Jos, au organizat sâmbătă, 14 martie 2026, etapa județeană a Olimpiadei de Religie, cultul ortodox, pentru elevii de gimnaziu și liceu. În total, peste 850 de elevi au răspuns acestei chemări, transformând-o dintr-o competiție într-o veritabilă „primăvară a educației creștine“ ce a înflorit prin rugăciune și mărturisire comună.

Pentru elevii din județul Galați, manifestarea a început într-o profundă atmosferă de trăire duhovnicească, în capela Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Apostol Andrei“, unde a fost oficiată Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie de un sobor de preoți, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos.

Un aspect deosebit l-a reprezentat faptul că întreaga Sfântă Liturghie a fost cântată omofon de elevii prezenți, ca o singură voce tânără, plină de viață și prospețime în rugăciune. Mulți dintre aceștia s-au împărtășit, înaintea probei de concurs, cu Trupul și Sângele Domnului.

După slujbă, ierarhul a rostit un cuvânt în care a adus mulțumiri părinților și bunicilor pentru creșterea în duh creștin a acestor elevi, dar și profesorilor, îndrumătorilor și preoților din parohii pentru faptul că s-au îngrijit să le insufle elevilor dragostea pentru studiul religios.

Proba de concurs s-a desfășurat, nu întâmplător, tot la Seminarul andreian, instituție care, în ultimii ani, s-a preocupat de promovarea programelor de educație creștină interdisciplinară a tineretului. Despre această școală, chiriarhul de la Dunărea de Jos a spus că în ea „elevii de școală primară și gimnazială reușesc să se împărtășească din specificul educației unui Seminar Teologic, adică să fie ghidați după jaloane ale legăturii dintre revelație, educație laică și principii morale echilibrate și sănătoase, aspecte pe care familia creștină le caută mai mult ca oricând, mai ales în orașe“.

Înaintea începerii probei scrise, Înaltpreasfințitul Părinte Casian i-a vizitat pe tineri în sălile de concurs, oferindu-le nu doar încurajări, ci și daruri de suflet: iconițe, cărți de rugăciune și altele asemenea. Un element inedit l-a reprezentat oferirea unor diplome de participare personalizate, pe care s-a aflat icoana Soborului Sfintelor Femei Române, troparul și binecuvântarea ierarhului, prin care s-a dorit să fie evidențiat faptul că fiecare elev care a participat la această etapă județeană este, de fapt, un premiant al eparhiei, vrednic de a fi prețuit în comunitatea parohială din care provine.

Brăila, gazda etapei naționale pentru elevii de gimnaziu

Pentru celălalt județ al eparhiei, olimpiada s-a desfășurat la Colegiul Național „Ana Aslan“ din municipiul Brăila. Programul

a început cu săvârșirea Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii la biserica „Sfinții Trei Ierarhi“ de către un sobor de preoți, prilej cu care mulți dintre copiii participanți s-au împărtășit cu Sfintele Taine.

O delegație eparhială, formată din pc. pr. Ionel Rotaru, vicar eparhial, pc. pr. Ștefan Constandache, protoiereu al Protopopiatului Brăila, și prof. Elena Cocîrlea, inspector pentru disciplina Religie în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Brăila, a trecut prin sălile de concurs, transmițând tinerilor binecuvântarea chiriarhului și aceleași daruri simbolice menite să le răsplătească efortul și evlavia.

Municipiul Brăila va fi gazda etapei naționale a Olimpiadei de Religie, cultul ortodox, în perioada 21-25 aprilie. Pentru elevii de liceu, etapa națională se va desfășura între 15 și 19 aprilie la Reșița, în județul Caraș-Severin.

Un reper al maturității relației dintre Biserică, Familie și Școală

Parteneriatul dintre Biserică și Școală se dovedește a fi unul matur în Eparhia Dunării de Jos. Efortul comun de a se deschide din ce în ce mai mult către tineri s-a văzut în numărul crescut de participanți la etapa județeană a olimpadei: peste 850. Dintre aceștia, mai mult de jumătate au luat note peste 8,00, iar unii dintre ei au atins chiar nota maximă.

Pentru implicarea lor în educația tinerilor, au primit diplome de apreciere atât elevii participanți, cât și profesorii de religie și preoții care i-au îndrumat pe drumul cunoașterii religioase.

Înaltpreasfințitul Părinte Casian a evidențiat succesul la nivel de eparhie al acestui eveniment, prin prisma legăturii vii dintre generații, definind acest moment nu doar ca pe o competiție, ci ca un reper al maturității relației dintre Biserică, Familie și Școală. „În anul închinat pastorației familiei, această olimpiadă a fost ca o primăvară în educația creștină. La nivel eparhial, s-a urmărit lucrarea comună cu cele trei elemente: cadrul familial, preotul și profesorul de religie. Această olimpiadă nu este un simplu concurs, ci este o formă concretă de integrare a tinerilor în viața Bisericii, care arată multă flexibilitate din partea ei și capacitate de a-i respecta pe cei din prima generație - tinerii, pe cei din a doua generație - părinții, dar și pe cei din a treia generație - bunicii“, a concluzionat chiriarhul Dunării de Jos.

Eduard Murariu,
***Ziarul Lumina*, 17 martie 2026**

Olimpiada de Religie la Brăila

OLIMPIADA DE RELIGIE ȘI OLIMPIADA DE CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Olimpiada de Cultură și Spiritualitate românească la Seminarul Teologic „Sf. Ap. Andrei", Galați

An de an, la venirea primăverii, într-o atmosferă de liniște, bucurie și rugăciune, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Casian, Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Andrei" din Galați devine loc de întâlnire pentru elevii din întregul județ. Aici, tinerii vin cu emoție și dorință sinceră de a-și arăta dragostea pentru credință și pentru valorile autentice ale culturii românești.

Etapele județene ale Olimpiadei de Religie și Olimpiadei de Cultură și Spiritualitate Românească, desfășurate în zilele de 14 martie și, respectiv, 28 martie, au reunit peste o mie de elevi din întreg județul Galați. Prin răspunsurile lor, acești tineri au arătat nu doar o temeinică pregătire, ci și o înțelegere profundă și vie a învățăturii creștin-ortodoxe. În spatele acestor roade se află nu doar osteneala lor, ci și sprijinul familiilor și dăruirea profesorilor care îi călăuzesc cu răbdare, cultivând în inimile lor respectul pentru Biserică, pentru neam și pentru valorile spiritual.

Înainte de fiecare probă, elevii au început ziua în duh de rugăciune, participând la Sfânta Liturghie în capela seminarului, unde mulți dintre ei s-au împărtășit cu Sfintele Taine. Astfel, competiția a devenit nu doar un prilej de evaluare, ci și unul de întărire sufletească.

Aceste olimpiade depășesc cadrul unui simplu concurs. Ele reprezintă adevărate experiențe de formare, în care cunoașterea se împletește armonios cu trăirea creștină, iar elevii, profesorii, părinții și slujitorii Bisericii se regăsesc într-o comunitate unită prin credință și valori comune. Mai presus de rezultate, rămâne bucuria de a fi împreună și de a învăța lucruri esențiale pentru suflet.

Rezultatele obținute sunt frumoase, aducând și numeroase calificări la etapele naționale, confirmând astfel, nivelul ridicat de pregătire al elevilor gălățeni.

Astfel, la **Olimpiada de Religie – ciclul gimnazial,** etapa națională ce va avea loc la Brăila îi va reuni pe Elisabeta Petcu, elevă

Olimpiada de Cultură și Spiritualitate românească la Brăila

în clasa a V-a la Școala Gimnazială nr. 29 - Galați, pe Ștefania Zgherea, elevă în clasa a VI-a la Colegiul Național „Costache Negri“ - Galați, pe Mihaela Parascheva Costache, elevă în clasa a VII-a la Școala Gimnazială nr. 25 - Galați, precum și pe Rachela Iacob, elevă în clasa a VIII-a la Liceul de Arte „Dimitrie Cuclin“ - Galați. Acești elevi au demonstrat nu doar cunoștințe solide, ci și o profundă înțelegere a valorilor spirituale.

Pentru **ciclul liceal al aceleiași olimpiade,** etapa națională organizată la Reșița va beneficia de o reprezentare consistentă din partea județului Galați. Calificați direct sunt Mara Iacob (clasa a IX-a), Ștefania Iulia Zaharia (clasa a X-a) și Diana Maria Bejan (clasa a XII-a), toți elevi ai Colegiului Național „Costache Negri“ - Galați, precum și Ștefan Pavăl, elev în clasa a XI-a la Colegiul Național „Vasile Alecsandri“ - Galați. În urma redistribuirii locurilor suplimentare, lotul gălățean a fost completat de încă cinci elevi: Elena-Loredana Maria Jerdianu (clasa a IX-a) de la Colegiul Național „Calistrat Hogaș“ - Tecuci, Andreea Chirițoiu (clasa a X-a) de la Colegiul Național „Spiru Haret“ - Tecuci, Claudia Elena Anghel (clasa a XI-a) de la Colegiul Național „Costache Negri“ - Galați, precum și Mihai Constandache și Daria Bianca Costea, ambii elevi în clasa a XII-a la Colegiul Național „Calistrat Hogaș“ - Tecuci.

Rezultate deosebite s-au înregistrat și la **Olimpiada de cultură și spiritualitate românească.** Pentru etapa națională a ciclului gimnazial, ce se va desfășura la Slatina, s-au calificat Elisabeta Petcu, elevă a Școlii Gimnaziale nr. 29 - Galați, reprezentând nivelul claselor V-VI, și Ana-Maria Pasalică, pentru nivelul claselor VII-VIII, elevă a Colegiului Național „Costache Negri“ - Galați. De asemenea, la ciclul liceal, etapa națională organizată la Satu Mare îi va reuni pe Ștefania Iulia Zaharia, pentru nivelul claselor IX-X, și pe Ștefan Pavăl, pentru nivelul claselor XI-XII, ambii remarcându-se prin seriozitate și performanță constantă.

Prin aceste rezultate, elevii gălățeni demonstrează nu doar excelență academică, ci și atașament față de valorile culturale și spirituale. Performanțele lor sunt o dovadă a muncii susținute, a pasiunii pentru cunoaștere și a sprijinului oferit de cadrele didactice, constituind totodată un motiv de mândrie pentru comunitatea educațională locală.

Un gând de recunoștință se îndreaptă către Înaltpreasfințitul Părinte Casian pentru binecuvântarea, sprijinul constant și grija părintească față de tineri, precum și către conducerea Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Andrei“ pentru ospitalitate și implicare în buna desfășurare a acestor evenimente.

Fie ca această experiență să rămână în inimile tuturor ca o lumină care să-i însoțească mai departe în viață.

Mărturiile elevilor participanți evidențiază faptul că aceste experiențe depășesc cu mult cadrul unei simple competiții. Așa cum mărturisesc chiar ei, *„Olimpiada de Cultură și Spiritualitate Românească este o oportunitate sinceră pentru noi, tinerii creștini, de a arăta iubirea față de Hristos“* (Olaru Dragoș Iulian, Colegiul Economic „Virgil Madgearu“ - Galați). În același timp, această experiență are un profund rol formator, deoarece, după cum subliniază Ștefania Iulia Zaharia de la Colegiul Național „Costache Negri“ - Galați, *„nu este doar o competiție, ci o experiență care ne formează atât spiritual, cât și cultural, provocându-ne să reflectăm asupra valorilor esențiale ale vieții“*.

Prof. dr. Marian Ionescu

ÎNVIEREA – TAINA PRIN CARE DOMNUL IISUS HRISTOS ȘI-A ARĂTAT IUBIREA FAȚĂ DE OM

„Atât a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dăruit, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“ (Ioan 3, 16).

Sărbătoare de suflet, sărbătoare ce trezește atât sentimente de tristețe cât și de bucurie, întristare că persoanele dragi, acum, nu mai sunt lângă noi, bucurie că am rămas sănătoși și că am participat la o nouă slujbă de Înviere; momentul în care totul capătă sens, o bucurie care nu vine din exterior, ci din certitudinea că moartea nu are ultimul cuvânt și că lumina biruiește întotdeauna întunericul, iată cum exprimă elevii Colegiului Economic „Virgil Madgearu“ din Galați, simțirea sau trăirea Sfintelor Paști. Redăm, în cele ce urmează, o stare de spirit, un cuvânt din suflet pentru suflet:

◆ „Învierea Domnului reprezintă, din punctul meu de vedere, liniștea și pacea în suflet. Este o sărbătoare de suflet“ (*Mihaela Gloteanu*, clasa a XII-a J).

◆ „Pentru mine, Învierea Domnului este o sărbătoare ce îmi trezește atât sentimente de tristețe, cât și de bucurie. În fiecare an, sunt bucuroasă că pot ajunge la biserica din comuna mea să iau lumină alături de persoanele dragi, să pot asculta slujba, iar la final să ciocnesc un ou cu părintele și să-i urez: Hristos a înviat! Totuși, această sărbătoare îmi trezește și sentimente de tristețe și de amărăciune. Mă întristează că persoanele dragi mie, acum, nu mai sunt lângă mine. Mă întristează că nu mă pot vedea cum cresc și evoluez, reușind să-mi ating visele, dar știu că mă veghează de sus, iar aceasta îmi dă putere să continui. Anual, de Sf. Paști, după ce primesc Lumina Sfântă, le vizitez mormintele pentru că și ei, ca și noi, trebuie să se bucure de Sfintele Sărbători Pascale.

Învierea Domnului nu este doar pentru comemorarea celor dragi și nu ar trebui să ne întristeze, ci ar trebui să ne bucurăm că am rămas sănătoși și că am mai putut participa la o nouă slujbă de Înviere“ (*Andreea-Ramona Apostol*, clasa a XII-a H).

◆ „Învierea Domnului este momentul în care totul capătă sens. Pentru mine, Sf. Paști nu reprezintă doar o tradiție, ci o stare de spirit, o liniște profundă care îmi inundă sufletul când aud primele acorduri ale cântării «Hristos a înviat!».

Simt o bucurie care nu vine din exterior, ci din certitudinea că moartea nu are ultimul cuvânt și că lumina biruiește întotdeauna întunericul. E un moment de restart, în care simt că primesc o nouă șansă să fiu mai bună, mai iertătoare și mai aproape de Dumnezeu. Lumina aceea pe care o ducem acasă de la biserică

e, de fapt, lumina pe care trebuie să o păstrăm în noi tot anul“ (*Denisa-Nicoleta Nastasă*, clasa a IX-a F).

◆ „Pentru mine, Învierea Domnului este un moment în care lumea pare să se umple de liniște și lumină. După zilele de tăcere și suferință, noaptea Învierii aduce speranță, ca o rază de lumină care pătrunde încet în întuneric.

Învierea lui Iisus Hristos îmi amintește că iubirea și credința sunt mai puternice decât orice suferință. Chiar și după cele mai grele încercări, există întotdeauna o cale spre lumină. Este un mesaj care ne învață să nu ne pierdem speranța, indiferent de situațiile prin care trecem.

În noaptea de Sf. Paști, când oamenii se adună cu lumânări aprinse și rostesc cu bucurie «Hristos a înviat!», simt că acel moment aduce oamenii mai aproape unii de alții. Lumina care se transmite de la o lumânare la alta pare să spună că binele și credința se pot răspândi în lume, dacă fiecare dintre noi păstrează în inimă puțină bunătate.

Pentru mine, Învierea Domnului este și un moment de renaștere sufletească. Așa cum primăvara face natura să prindă din nou viață, această sărbătoare ne amintește că și sufletul nostru poate începe din nou. Este timpul în care oamenii încearcă să ierte, să fie mai buni și să lase în urmă tot ceea ce le-a adus tristețe.

Învierea Domnului este ca o lumină care nu se stinge niciodată, chiar și atunci când totul pare cuprins de întuneric. Este o șoaptă de speranță care ne amintește că, dincolo de orice durere, există mereu un nou început. În adâncul ei, Învierea nu este doar un moment, ci o promisiune: că sufletul poate renaște, că binele nu se pierde și că, oricât de lung ar fi drumul, lumina ne așteaptă la capăt“ (*Silvia-Maria Bute*, clasa a IX-a I).

◆ „Pentru mine, Învierea Domnului înseamnă enorm! Nu este doar o sărbătoare din calendar, ci un moment pe care îl simt cu adevărat, din interior.

În noaptea de Înviere, când se rostește vestea că Iisus Hristos a înviat, parcă totul se schimbă. Lumina pe care o țin în mână nu e doar o lumânare, ci o liniște și o speranță care mă cuprind. Simt că, indiferent prin ce am trecut, există mereu o cale de a merge mai departe.

Pentru mine, este un moment de pace, de gânduri mai curate și de apropiere de ceea ce contează cu adevărat. E clipa în care las în urmă lucrurile grele și încerc să fiu mai bună.

Învierea nu e doar despre tradiții, ci despre ceea ce se întâmplă în suflet“ (*Mihaela-Alexia Țopa*, clasa a X-a C).

◆ „Învierea Domnului reprezintă pentru mine dovada supremă că Iisus Hristos este singurul Dumnezeu adevărat. Acesta, deși a fost biciuit, scuipat, hulit și prigonit de oamenii cărora le făcuse bine, și la final răstignit pentru a ne împăca cu Tatăl Ceresc, fiind mai apoi înfășurat în pânză și culcat într-un mormânt de piatră, păzit și greu de străpuns, a fost capabil, prin dumnezeiasca Sa putere, să învie. Ce poate fi mai minunat?

Consider că Învierea este în sine: VIAȚĂ! Prin ea, cunoscând-o noi astăzi, putem să spunem că Dumnezeul Care a fost cândva în chip de om și ale Cărui picioare au atins acest pământ, o creație de altfel apărută tot prin puterea Sa nemărginită, este VIU, și ne așteaptă la dreapta Tatălui.

De Înviere, mă simt pur și simplu liniștită. Sunt pe deplin încredințată că Dumnezeu este acolo Sus și că veghează asupra mea și a sufletului meu. Pacea pe care o simt de Înviere este ceva ce nu poate fi comparat cu niciun sentiment provocat de vreun alt eveniment ce ar putea apărea în viața mea, tot din partea lui Dumnezeu, pentru că în mâna Lui stau toate lucrurile.

De Înviere, trăiesc din plin viața pe care am primit-o în dar datorită sacrificiului suprem săvârșit de Împăratul Cerurilor, pe Cruce, încheiat cu Înălțarea Sa la ceruri, acolo unde mă așteaptă și pe mine.

Sper ca toți cei ce iau parte la Învierea Domnului să simtă din plin pace și liniște! Domnul să vă binecuvânteze!" (*Rahela-Veronica Flutur*, clasa a XII-a H).

◆ „Pentru mine, Învierea Domnului nu este doar o amintire a unui eveniment sfânt, ci este taina vie a biruinței asupra morții, trăită în adâncul ființei mele. Nu o privesc doar ca pe o sărbătoare, ci ca pe o lucrare continuă, ca pe o chemare neîncetată la înnoire, la curățire și la apropiere de Dumnezeu. În noaptea Învierii, simt că cerul și pământul nu mai sunt despărțite. Lumina care se aprinde nu este doar foc, ci har! Un har care coboară tăcut peste suflet și îl cercetează, îl mustră, îl mângâie și îl ridică. Este o lumină care nu arde, ci vindecă; nu judecă, ci cheamă.

Pentru mine, Învierea este răspunsul lui Dumnezeu la toată suferința lumii. Este dovada că jertfa nu este zadarnică, că durerea nu este fără sens și că moartea nu are ultimul cuvânt. În Cruce văd căderea omului, dar în Înviere văd ridicarea lui. În ea se cuprinde toată nădejdea mea. Trăiesc Învierea ca pe o mustrare blândă. Ca pe o aducere aminte că, deși cad, deși greșesc, sunt chemată la lumină, nu la întuneric. Că sunt zidită pentru mai mult decât slăbiciunile mele. Că sufletul meu nu este făcut pentru a rămâne în păcat, ci pentru a se întoarce, iar și iar, la Dumnezeu.

Este, pentru mine, și o lepădare de sine. O încercare de a lăsa în urmă tot ceea ce este fals, tot ceea ce este mândrie, tot ceea ce mă desparte de adevăr. În fața Învierii, nu mai rămân măști, nu mai rămân justificări (...) rămâne doar sufletul, așa cum este, însetat de milă și de iubire dumnezeiască. Simt Învierea ca pe o împărtășire tainică, chiar și atunci când nu pot rosti nimic. Ca pe o întâlnire reală, nevăzută, dar profundă, cu Dumnezeu. Este clipa în care înțeleg că nu sunt singură în lupta mea, că fiecare lacrimă este văzută și fiecare rugăciune, oricât de slabă, este auzită. Pentru mine, Învierea este începutul mântuirii trăite conștient. Nu doar o promisiune îndepărtată, ci o lucrare prezentă, aici și acum, în fiecare gând, în fiecare alegere, în fiecare întoarcere a inimii spre bine. Și, mai presus de toate, Învierea este Hristos viu în mine. Nu ca idee, nu ca simbol, ci ca prezență. Ca lumină care nu se stinge, chiar dacă eu, uneori, mă îndepărtez de ea" (*Gabriela Ioniţescu*, studentă Facultatea de Educație fizică și sporturi montane din Brașov, absolventă a Colegiului Economic „Virgil Madgearu", Galați).

◆ „Pentru mine, Învierea Domnului reprezintă cel mai jertfelnic moment din an, deoarece atunci conștientizezi toată umilința și durerea pe care Iisus Hristos a îndurat-o pentru noi. Prin sângele pe care El l-a vărsat observăm jertfa și dragostea Lui.

Noaptea de Înviere pentru mine este bucurie, acest sentiment mă cuprinde pe tot parcursul slujbei, e o bucurie pură și unică, o răsplată de după Post. Învierea este Jertfa și Dragostea dăruite de Dumnezeu" (*Nicoleta Carp*, clasa a IX-a B).

◆ „Învierea Domnului este momentul care marchează biruința Sa asupra morții, oferindu-ne certitudinea vieții veșnice. Sacrificiul săvârșit de Domnul nostru Iisus Hristos, pentru iertarea păcatelor noastre, pune în lumină iubirea necondiționată pe care El ne-o oferă pe tot parcursul vieții noastre.

Lumina Sfântă pe care o primim în fiecare an, pentru mine simbolizează prezența călduroasă a Domnului Care îmi aduce pace în suflet și un sentiment care nu poate fi așezat în cuvinte" (*Iulia-Elena Oprișan*, clasa a IX-a B).

◆ „Învierea Domnului reprezintă gestul prin care Domnul Iisus Hristos și-a arătat iubirea față de om, chiar dacă Iisus Hristos a fost răstignit pentru păcatele omenirii" (*Denis-Andrei Trandafir*, clasa a XII-a H).

A consemnat prof. Ciprian Nazare,
Colegiul Economic „Virgil Madgearu",
Galați

ARTĂ ȘI TRADIȚIE LA MASA DE PAȘTI

„Și când a venit ceasul, S-a așezat la masă, și apostolii împreună cu El. Și a zis către ei: Cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paști, mai înainte de patima Mea“ (Luca 22, 14-15).

Acestea sunt cuvintele Mântuitorului nostru Iisus Hristos rostite la Cina cea de Taină, corespunzând cu seara de Seder a Paștelui evreiesc, ultima cină și ultimul Paști după tradiția iudaică celebrat de Iisus și de apostolii Lui. În continuare, spune evanghelistul Luca: *„Și luând paharul, mulțumind, a zis: Luați acesta și împărțiți-l între voi. Că zic vouă: nu voi mai bea din rodul viței până nu va veni împărăția lui Dumnezeu. Și luând pâine, mulțumind, a frânt și le-a dat lor zicând: Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceți spre pomenirea Mea. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicând Acest pahar este Legea cea Nouă, întru Sângele Meu care se varsă pentru voi“* (Luca 22, 17-20).

Și așa s-a făcut și se face, de atunci și până în zilele noastre, păstrând cuvântul Sfântei Scripturi, dar și obiceiurile Sfântei Tradiții - credința și tradiția fiind doi arbori porniți din aceeași rădăcină ai căror tulpini, crengi, frunze, flori și fructe se împletesc armonios, așa cum se împletește Binele cu Adevărul.

Căci prima „masă“ de Sfintele Paști se cuvine a fi Sfânta Împărtășanie cu Trupul și Sângele Domnului, așa cum a stabilit prin Legea Nouă Iisus Hristos și pe care creștinii o iau în perioada pregătitoare Învierii, în Sfântul și Marele Post al Paștilor - desigur, după spovedanie, curățire de păcate și primirea dezlegării prin duhovnic.

La masa de Paști - ca la orice altă sărbătoare religioasă, de altfel - participă atât trupul, cât și sufletul. Trupul pentru îndestulare și întărire, iar sufletul pentru binecuvântare și înălțare la cele de sus. Și pentru ca această împletire de suflet-trup să se realizeze și să fie bine înțeleasă, fiecare fel care se așează pe masă nu se pregătește întâmplător, ci are o semnificație aparte:

– oul roșu (azi, vopsit și diferit sau încondeiat) este simbolul sângelui vărsat de Mântuitorul pe cruce și al vieții jertfelnice;

– mielul, gătit în diferite moduri (ciorbă, friptură, drob) simbolizează jertfa lui Iisus Hristos, „Mielul lui Dumnezeu“, prefigurat de mielul pascal din tradiția iudaică;

– pasca creștină (frământată cu aluat dospit, ca o plăcintă cu brânză și cruce la mijloc) transfigurează mana cerească cu care Dumnezeu a hrănit poporul evreu timp de 40 de ani în pustie (evreii au în tradiția lor o pască nedospită, azima, simbolizând lipiile coapte la soare cu care s-au hrănit în deșertul egiptean); și cozonacul, un aluat copt, îndulcit, umplut cu nuci, rahat, stafide sau mac, reprezentând bucuria pascală.

– peștele se adaugă și el mesei pascale, ca simbol de recunoaștere al primilor creștini, dar și ca aliment ușor, recomandat după postul îndelungat.

În mod tradițional, ouăle, cozonacul și pasca sunt aduse mai întâi la biserică, în noaptea de Înviere, în coșuri de rafie, ornate cu ramuri de salcie. După slujbă, spre dimineață, preotul le binecuvintează și apoi se împart și se consumă, fie acasă, fie pe loc, în comu-

niune – prima îmbucătură fiind pasca binecuvântată cu vin și apoi celelalte.

La masa de Paști, mai întâi se ciocnește tradiționalul ou roșu, cu un întreg ceremonial având semnificații diferite. Se spune că cel care sparge coaja oului partenerului său va avea parte de îndeplinirea dorințelor în anul respectiv.

Ca aperitiv, se mănâncă oul care a fost ciocnit, cu lămâie, cu sare, piper sau cu muștar, după gust. Dar și cu cozonac, deși gusturile sunt contrarii sau poate tocmai de aceea. Pe platouri, frumos ornate, pe „așternut" de salată verde, se servesc: caș proaspăt, simbolizând prospețimea primăverii, drob de miel cu ou întreg în el, pifteluțe din carne de miel, icre cu măsline, salată de Beuf etc.

Postul Mare presupune o încetinire a funcțiilor metabolice timp de șapte săptămâni, după care masa tradițională de Paști trebuie să fie cumpătată, nicidecum îmbelșugată peste măsură. Se recomandă, tot ca început, să se mănânce pește și derivatele sale, făcând mai ușoară trecerea spre alimentele „de dulce" ce vor urma.

Felul întâi este tradiționala ciorbă de miel, acrită cu zeamă de varză sau cu borș, după caz.

Felul doi: friptura de miel cu garnitură de spanac și de cartofi natur, salată verde cu leurdă, ceapă și usturoi verde, ridichi.

Desert: cozonac și pască.

Primii creștini consumau mâncărurile cu măsură și beau vinul după masă, nu în timpul mesei. Astăzi nu se mai ține cont de acest obicei și se servește în timpul mesei, dar se bea moderat, pentru ca excesul să nu deturneze frumusețea și semnificația religioasă a sărbătorii.

Ar fi bine să ne amintim de simplitatea primilor creștini, fiindcă așa se deosebeau de mesele sardanapalice ale păgânilor romani, care în perioada imperială consumau câte 40 de feluri la o singură masă (vezi Macrobius, *Saturnaliile* sau Petronius, *Satyricon*)!

Timpurile au trecut, obiceiurile s-au mai schimbat, bucătăria a devenit, din necesitate, o știință. Gastronomia beneficiază azi de o adevărată școală a perfecțiunii și artei culinare. Și, sigur, având în vedere măiestria fiecărui bucătar, mesele de Paști s-au îmbogățit și ele cu noi adaosuri și variante, care mai de care mai sofisticate. A apărut, mai nou, pasca cu ciocolată; ouăle, din roșii, pentru consum, sunt astăzi „încondeiate" cu motive populare, foarte frumoase de altfel, și de la oul de găină s-a ajuns la împodobirea, pentru expoziție, a ouălor de struț. Ce-i drept, cu artă! Oul de Paști poate fi văzut astăzi nu numai în casă, pe masă, ci și în locuri publice, în parcuri, în scuaruri, artistic ornat și iluminat, simbolizând cu fast o sărbătoare religioasă care iese din suflet pentru a fi mai vizibilă în exterior. Dar această evidență nu se regăsește întotdeauna și în obiceiurile pascale din ce în ce mai estompate în modernitate.

Pe lângă bucatele tradiționale, s-a mai adăugat și consumul altor alimente, fără semnificații speciale sau doar inventate, în funcție de necesități. A apărut „iepurașul de Paști", fără nicio simbolistică creștină, importat la noi de la popoarele germanice, ca și bradul de Crăciun, de altfel. Vacanțele de Paști, prelungite și favorizate de zile libere aprobate legal, se transformă în ieșiri în natură cu grătare, mititei, băuturi și muzici cu mulți decibeli sau în excursii în țări exotice.

Creștinii care mai simt creștinește păstrează totuși tradițiile primite de la părinți și bunici și nu uită că mâncarea de Paști nu înseamnă îmbuibare și distracție, ci mai ales a sta la masă cu Mântuitorul Hristos, cu rudele, cu prietenii, dar și a fi în comuniune cu părinții, moșii și strămoșii care nu mai sunt și a te bucura, astfel, împreună cu ei, de Învierea Lui.

Se știe însă că, pentru creștini, Masa Pascală nu are loc o singură dată pe an, ci în fiecare duminică, la biserică. Fiecare Sfântă Liturghie de peste an este, în fond, o Masă Pascală, căci colo, pe Sfântul Altar, se jertfește Trupul și Sângele Domnului. Prescura, pâinea din care s-a scos Sf. Agneț (de la agnus = miel), este prefăcută prin harul Sfântului Duh în Trupul Domnului, „*Acesta este Trupul Meu, care se dă pentru voi...*", iar vinul din Sfântul Potir se preface în Sângele Domnului, „*Acesta este Sângele Meu care se varsă pentru voi...*". Pâinea și vinul prefăcute în Trupul și Sângele Mântuitorului - mare Taină! - se împart apoi creștinilor, după Spovedanie și dezlegare, ca Sfântă Împărtășanie.

Aceasta este Masa Pascală la îndemâna fiecărui creștin care caută mântuirea!

Acesta este prilejul de a sta, duminical, cu Domnul la Masă.

„*Eu rânduiesc vouă împărăție, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu. Ca să mâncați și să beți la masa Mea*" (Luca 22, 29-30).

Violeta Ionescu

LUMINĂ DIN LUMINA ÎNVIERII PENTRU UN PĂRINTE AL IUBIRII: PATRIARHUL ILIA AL II-LEA AL GEORGIEI A TRECUT LA DOMNUL

Un stejar falnic al credinței, adânc înrădăcinat în pământul sfințit de sângele mucenicilor, s-a mutat din grădina istoriei zbuciumate a Iviriei, pentru a fi răsădit în Raiul dulcilor desfătări dumnezeiești, acolo unde Sfinții se bucură pururea de vederea Feței lui Hristos.

Timp de aproape o jumătate de secol, începând din anul 1977, a purtat pe umerii săi crucea deloc ușoară a păstoririi unui popor greu încercat. Născut în vremuri de restriște, sub prigoana pe care regimurile trecute a abătut-o cu atâta asprime asupra Bisericii, Patriarhul Ilia a devenit pentru toți o icoană vie a răbdării, a trăirii și a demnității creștine.

Într-o epocă în care lăcașurile de cult erau prefăcute în ruine sau batjocorite, acesta a adunat în jurul său turma cea cuvântătoare și risipită, vindecând rănile adânci ale neamului gruzin. Sub omoforul său, Biserica Georgiei a trăit o renaștere uimitoare, o adevărată „înviere“ a conștiinței naționale. A rezidit sute de biserici și mănăstiri, a redeschis școlile de teologie, a chemat tineretul la Hristos și a încununat această lucrare monumentală prin ridicarea măreței Catedrale „Sfânta Treime“ (Sameba) din Tbilisi.

Creștinii ortodocși români au fost sufletește alături de durerea fraților lor din Georgia, între poporul român și cel georgian țesându-se, de-a lungul veacurilor, o statornică punte de lumină, de har și de cultură. Ne aducem aminte, cu recunoștință, de Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, fiu ales al Georgiei și părinte luminător al Țării Românești. Acest mare sfânt, adus prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu pe acest pământ, a avut marele merit de a fi așezat dulcele grai românesc în cultul Bisericii noastre. Moștenirea Sfântului Antim a rodit tainic, peste veacuri, în inima marelui Patriarh Ilia, care a prețuit mereu frățietatea sfântă și neîntreruptă dintre Bisericile noastre surori.

Cea mai mare moștenire pe care o lasă însă Patriarhul Ilia este pilda unică de iubire pastorală din anii recenți, când, pentru a opri declinul demografic și a sprijini familiile creștine, el însuși s-a oferit să boteze și să devină naș spiritual pentru fiecare al treilea prunc al oricărei familii din Georgia. A iubit tinerii cu o dragoste jertfelnică, văzând în ei florile primăverii duhovnicești și temelia de nezdruncinat a viitorului.

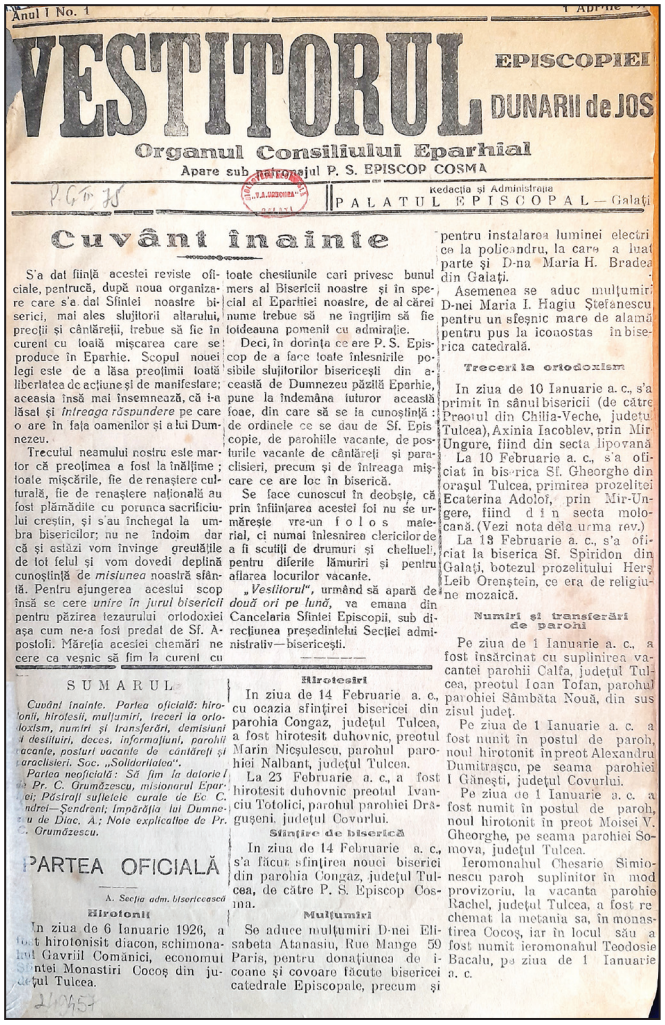
Acești tineri, purtând în mâini candelele nestinse ale recunoștinței, s-au adunat pentru a-l conduce pe ultimul drum pământesc pe Patriarhul Ilia al II-lea cel care le-a fost părinte, luminător și stâlp neclintit timp de aproape o jumătate de veac.

Procesiunea solemnă, purtând trupul său ostenit de ani și de nevoințe spre vechea și istorica Catedrală Sioni, închinată Adormirii Maicii Domnului, a fost cea mai grăitoare imagine a trecerii sale spre odihna cea cerească.

Veșnică să fie pomenirea adormitului întru fericire Părinte Patriarh Ilia al II-lea, din neam în neam!

Pr. dr. Alexandru Bulgaru

FOAIA EPARHIALĂ „*VESTITORUL*“ A EPISCOPIEI DUNĂRII DE JOS. UN SECOL DE LA APARIȚIE

Anul I No. 1 — 1 Aprilie

VESTITORUL EPISCOPIEI DUNĂRII de JOS

Organul Consiliului Eparhial

Apare sub patronajul P. S. EPISCOP COSMA

Redacția și Administrația PALATUL EPISCOPAL — Galați

Cuvânt înainte

S'a dat ființă acestei reviste oficiale, pentrucă, după noua organizare care s'a dat Sfintei noastre biserici, mai ales slujitorii altarului, preoții și cântăreții, trebue să fie în curent cu toată mișcarea care se produce în Eparhie. Scopul nouei legi este de a lăsa preoțimii toată libertatea de acțiune și de manifestare; aceasta însă mai însemnează, că i-a lăsat și *întreaga răspundere* pe care o are în fața oamenilor și a lui Dumnezeu.

Trecutul neamului nostru este martor că preoțimea a fost la înălțime; toate mișcările, fie de renaștere culturală, fie de renaștere națională au fost plămădite cu porunca sacrificiului creștin, și s'au închegat la umbra bisericilor; nu ne îndoim dar că și astăzi vom învinge greutățile de tot felul și vom dovedi deplină cunoștință de *misiunea* noastră sfântă. Pentru ajungerea acestui scop însă se cere *unire în jurul bisericii* pentru păzirea tezaurului ortodoxiei așa cum ne-a fost predat de Sf. Apostoli. Mărețiu acestei chemări ne cere ca veșnic să fim la curent cu toate chestiunile cari privesc bunul mers al Bisericii noastre și în special al Eparhiei noastre, de al cărei nume trebue să ne îngrijim să fie totdeauna pomenit cu admirație.

Deci, în dorința ce are P. S. Episcop de a face toate înlesnirile posibile slujitorilor bisericești din această de Dumnezeu păzită Eparhie, pune la îndemâna tuturor această foae, din care să se ia cunoștință: de ordinele ce se dau de Sf. Episcopie, de parohiile vacante, de posturile vacante de cântăreți și paraclisieri, precum și de întreaga mișcare ce are loc în biserică.

Se face cunoscut în deobște, că prin înființarea acestei foi nu se urmărește vre-un folos material, ci numai înlesnirea clericilor de a fi scutiți de drumuri și cheltueli, pentru diferite lămuriri și pentru aflarea locurilor vacante.

„Vestitorul“, urmând să apară de *două ori pe lună*, va emana din Cancelaria Sfintei Episcopii, sub direcțiunea președintelui Secției administrativ—bisericești.

SUMARUL

Cuvânt înainte. Partea oficială: hirotonii, hirotesii, mulțumiri, treceri la ortodoxism, numiri și transferări, demisiuni și destituiri, deces, informațiuni, parohii vacante, posturi vacante de cântăreți și paraclisieri. Soc. „Solidaritatea“.

Partea neoficială: Să fim la datorie! — Pr. C. Grumăzescu, misionarul Eparhiei. Păstrați sufletele curate de Ev. C. Andrei—Sendrești: Împărăția lui Dumnezeu de Diac. A.: Note explicative de Pr. C. Grumăzescu.

PARTEA OFICIALĂ

A. Secția adm. bisericească

Hirotonii

In ziua de 6 Ianuarie 1926, a fost hirotonisit diacon, schimonahul Gavriil Comănici, economul Sfintei Monastiri Cocoș din județul Tulcea.

Hirotesiri

In ziua de 14 Februarie a. c., cu ocazia sfințirei bisericei din parohia Congaz, județul Tulcea, a fost hirotesit duhovnic, preotul Marin Nicșulescu, parohul parohiei Nalbant, județul Tulcea.

La 23 Februarie a. c., a fost hirotesit duhovnic preotul Ivanciu Totolici, parohul parohiei Drăgușeni, județul Covurlui.

Sfințire de biserică

In ziua de 14 Februarie a. c., s'a făcut sfințirea nouei biserici din parohia Congaz, județul Tulcea, de către P. S. Episcop Cosma.

Mulțumiri

Se aduce mulțumiri D-nei Elisabeta Atanasiu, Rue Mange 59 Paris, pentru donațiunea de icoane și covoare făcute bisericei catedrale Episcopale, precum și pentru instalarea luminei electrice la policandru, la care a luat parte și D-na Maria H. Bradea din Galați.

Asemenea se aduce mulțumiri D-nei Maria I. Hagiu Ștefanescu pentru un sfeșnic mare de alamă pus la iconostas în biserica catedrală.

Treceri la ortodoxism

In ziua de 10 Ianuarie a. c., s'a primit în sânul bisericii (de către Preotul din Chilia-Veche, județul Tulcea), Axinia Iacoblev, prin Mir-Ungere, fiind din secta lipovană.

La 10 Februarie a. c., s'a oficiat în biserica Sf. Gheorghe din orașul Tulcea, primirea prozelitei Ecaterina Adolof, prin Mir-Ungere, fiind din secta molocană. (Vezi nota dela urma rev.)

La 18 Februarie a. c., s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon din Galați, botezul prozelitului Herș Leib Orenștein, ce era de religiune mozaică.

Numiri și transferări de parohi

Pe ziua de 1 Ianuarie a. c., a fost însărcinat cu suplinirea vacantei parohii Calfa, județul Tulcea, preotul Ioan Tofan, parohul parohiei Sâmbăta Nouă, din sus zisul județ.

Pe ziua de 1 Ianuarie a. c. a fost numit în postul de paroh, noul hirotonit în preot Alexandru Dumitrașcu, pe seama parohiei I Gănești, județul Covurlui.

Pe ziua de 1 Ianuarie a. c. a fost numit în postul de paroh, noul hirotonit în preot Moisei V. Gheorghe, pe seama parohiei Somova, județul Tulcea.

Ieromonahul Chesarie Simionescu paroh suplinitor în mod provizoriu, la vacanta parohie Rachel, județul Tulcea, a fost rechemat la metania sa, în monastirea Cocoș, iar în locul său a fost numit ieromonahul Teodosie Bacalu, pe ziua de 1 Ianuarie a. c.

La 1 aprilie 1926 apărea în Galați, din inițiativa Episcopului Cosma Petrovici al Episcopiei Dunării de Jos, cu sprijinul consilierilor eparhiali din cancelaria episcopală, foaia bisericească *Vestitorul,* organ al Consiliului Eparhial[1], cu scopul mărturisit de a informa clericii *„de ordinele ce se dau de Sf. Episcopie, de parohiile vacante, de posturile vacante de cântăreți și paraclisieri, precum și de întreaga mișcare ce are loc în Biserică“*, toate acestea, întrucât *„după noua organizare ce s-a dat Sfintei noastre Biserici*[2]*, mai ales slujitorii altarului, preoții și cântăreții trebuie să fie în curent cu toată mișcarea ce se produce în Eparhie“* și deoarece *„scopul noii legi este de a lăsa preoțimii toată libertatea de acțiune și de manifestare“*, prin aceasta înțelegându-se, desigur, *„că i-a lăsat și întreaga răspundere pe care o are în fața oamenilor și a lui Dumnezeu“*[3]. Deși redactorii menționau în primul număr al foii că aceasta urma să apară de două ori pe lună[4], nu s-a împlinit o astfel de dorință. Redacția și administrația foii era instalată în Palatul Episcopal de pe str. Domnească, vizavi de Grădina Publică (clădire în care astăzi funcționează *Muzeul Arhiepiscopal*).

Semnalând apariția acestei publicații, arhimandritul Iuliu Scriban, cu rădăcini gălățene, consemna, între altele: *„Această foaie eparhială,* ***Vestitorul,*** *este un buletin al vieții administrative eparhiale, dar are și o parte care cuprinde compuneri proprii ale preoților“*[5].

Vestitorul apărea ca periodic eparhial, la un an după o altă publicație, *Căminul,* „Revistă creștină pentru familii“ a Societății „Solidaritatea“ a clerului Episcopiei Dunării de Jos, care avea să fie una dintre cele mai apreciate și utile periodice bisericești din Biserica Ortodoxă Română, în care

1. *Publicațiile periodice românești (ziare, gazete, reviste),* tom. IV, Catalog alfabetic: 1925-1930, Descriere bibliografică de Ileana Stanca Desa, Dulciu Morărescu, Ioana Patriche, Cornelia Luminița Radu, Adriana Raliade și Iliana Sulică, prefață de prof. dr. Gabriel Ștrempel, editat de Biblioteca Academiei Române, București, 2003, p. 1005, nr. 3702.

2. Referire la *Legea și Statutul pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române* din 6 mai 1925.

3. „Cuvânt înainte“, în *Vestitorul Episcopiei Dunării de Jos*, an. I, nr. 1, 1 aprilie 1926, p. 1.

4. *Vestitorul,* an. I, nr. 1, 1 aprilie 1926, p. 1.

5. Arhim. Scriban, „Foaie eparhială nouă“, în: *BOR,* an. XLIV, nr. 6 (543) iunie 1927, p. 364; Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989,* Editura Arhiepiscopiei Tomisului și Dunării de Jos, Galați, 1990, pp. 306-308.

mari condeieri și autori consacrați la nivel național, laici și clerici, vor publica „valoroase articole de teologie, de duhovnicie, pagini patristice, misionare, moralizatoare, de îndrumare pastorală, versuri, traduceri, note și impresii de călătorie, informații privind diferite aspecte ale activității în eparhie, semnalări și prezentări de publicații, eseuri, meditații religioase“[6].

Foaia eparhială *Vestitorul* a apărut vreme de aproape 22 de ani (1 aprilie 1926 - decembrie 1947), stocând în paginile acestei publicații administrativ-bisericești o cantitate impresionantă de date și informații extrem de utile privind viața bisericească în cuprinsul Episcopiei Dunării de Jos, eparhie care din martie 1923 era alcătuită numai din două județe: *Covurlui* și *Tulcea*. În afară de aspectele administrative, adesea în paginile *Vestitorului* se făcea loc și unor articole cu diverse teme religioase, istorice și culturale, într-un capitol intitulat *Partea neoficială*. Cei mai mulți dintre autorii acestei părți de popularizare a unor teme de interes, îndeosebi bisericesc, au fost slujitori în eparhie, foaia de care ne ocupăm fiind și un câmp de exersare pentru condeiele acestora, dar și un mod de a facilita lecturile preoților din eparhie, cu impact asupra pastorației acestora în parohii.

Această foaie eparhială a apărut din aprilie 1926 și până în decembrie 1931 inclusiv, în format A4, cele mai multe din numerele lunare având câte 4 pagini. Au fost însă și cazuri când apărea un singur număr tot de 4 pagini, pentru 2 luni (ex. septembrie-octombrie 1928; noiembrie-decembrie 1928; ianuarie-februarie 1929; iunie-iulie 1929) sau când într-o lună se publica un număr de 8 pagini (ex. aprilie 1929). Începând cu nr. 4 din aprilie 1931 redactorii încearcă un nou sistem de paginare, în care, din nefericire se încurcă la început, dar revin la 4 pagini ulterior, cu excepția numărului 6 din iunie 1931, care se publică pe 12 pagini.

Din primul număr al anului 1932 (anul de apariție înscris pe prima pagină, IX este greșit) foaia eparhială se va tipări în format A 5, cu ediții de 8, 12, 16, 20, 24, 32 sau 36 de pagini/număr, desigur după cantitatea materialelor care se impuneau a alcătui sumarul unui număr[7].

Potrivit unui aviz publicat în prima pagină a *Vestitorului* din iunie 1926, „Mitropoliile, Episcopiile, Seminariile, precum și membrii mireni ai Adunării Eparhiale“ primeau gratuit această foaie oficială a Episcopiei Dunării de Jos[8]. Așadar, exista o preocupare de a face cunoscută în țară activitatea Episcopiei cu sediul în Galați.

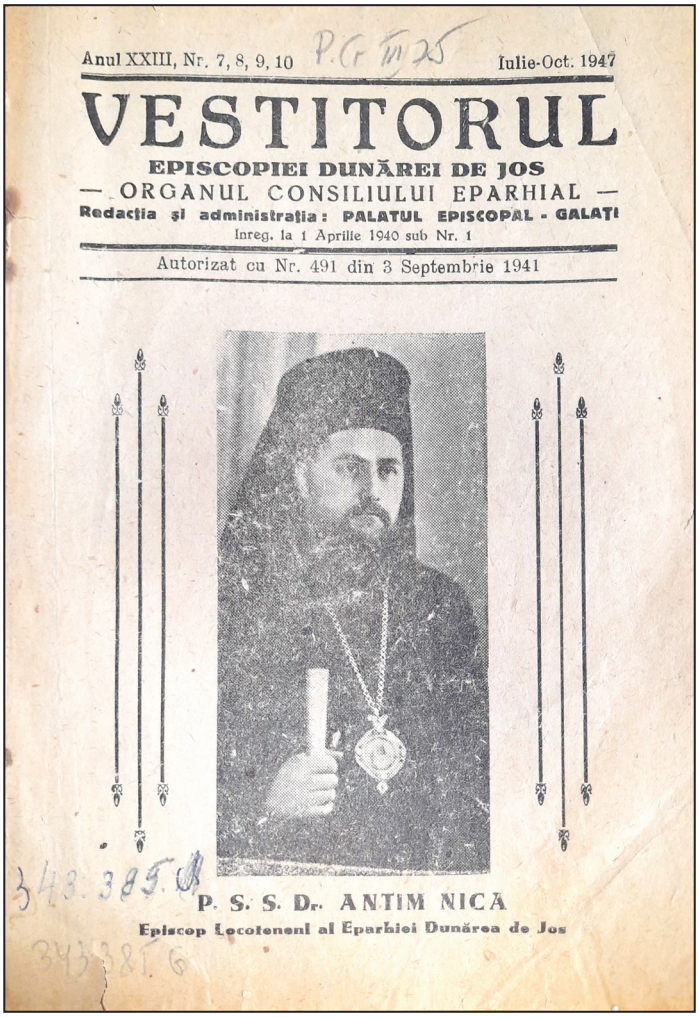
Periodicul de informații cu caracter administrativ-bisericesc *Vestitorul*, în care și-au făcut loc și articole cu subiecte teologice, culturale, educaționale și istorice este, fără nicio îndoială, ***o mină de bogății informaționale extrem de utile pentru cei care sunt interesați de viața Eparhiei Dunării de Jos, de-a lungul a aproape 22 de ani (aprilie 1926 - decembrie 1947),*** adică de acum 80-100 de ani. Să nu uităm că perimetrul de atunci al acestei eparhii a trecut prin drama celui de-Al Doilea Război Mondial (21 iunie 1941 - 9 mai 1945), prin cutremurul devastator din noiembrie 1940 și prin avatarurile anticreștine de după instaurarea regimului comunisto-ateist în România, regim care a pus capăt acestor publicații ale Episcopiei Dunării de Jos, la sfârșitul anului 1947, după ce, câteva luni mai înainte, au forțat samavolnic demiterea ierarhului întemeietor al celor două mensuale ale Eparhiei, *Căminul* și *Vestitorul,* Episcopul Cosma Petrovici.

În privința *Vestitorului,* putem afirma că este ca „o arhivă publicată“, pe care cei ce doresc să se documenteze o pot cerceta destul de facil și de comod. Probabil că mai sunt parohii care au păstrat în bibliotecă numere sau poate chiar întreaga colecție a acestei publicații. Din păcate, biblioteca Arhiepiscopiei Dunării

6. Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989...,* p. 305; Pr. dr. Alexandru Bulgaru, „Revista «Căminul» - 100 de ani de la apariția primului număr“, în: *Ziarul Lumina*, an XXI, nr. 37, 28 februarie 2025, p. 9.

7. Între numerele cumulate exemplificăm: nr. 2-3, februarie-martie 1933 (16 p.); nr. 6-7, iunie-iulie, 1934 (24 p.); nr. 9-10, septembrie-octombrie 1935 (16 p.); nr. 8-9, august-septembrie 1936 (16 p.); nr. 1-2, ianuarie-februarie 1937 (20 p.); nr. 7-8, iulie-august 1938 (16 p.); nr. 6-7, iunie-iulie 1939 (32 p.); nr. 8-9, august-septembrie 1940 (16 p.); nr. 6-7, iunie-iulie 1941 (16 p.), nr. 11-12, noiembrie-decembrie 1942 (8 p); nr. 6, 7, 8, iunie-august 1942 (24 p.) etc.

8. *Vestitorul,* an, I, nr. 1, nr. 3, iunie 1926, p. 1.

Anul XXIII, Nr. 7, 8, 9, 10 Iulie-Oct. 1947

VESTITORUL

EPISCOPIEI DUNĂREI DE JOS

— ORGANUL CONSILIULUI EPARHIAL —

Redacția și administrația: PALATUL EPISCOPAL - GALAȚI

Înreg. la 1 Aprilie 1940 sub Nr. 1

Autorizat cu Nr. 491 din 3 Septembrie 1941

P. S. S. D. ANTIM NICA

Episcop Locotenent al Eparhiei Dunărea de Jos

de Jos posedă un număr foarte mic de exemplare din această publicație[9], fără să cunoaștem motivele unei astfel de carențe. Biblioteca județeană „V. A. Urechia“ din Galați are în fondul de periodice un număr mult mai mare de exemplare ale acestui periodic al Eparhiei Dunării de Jos, dar sunt și ani din care lipsesc nu puține numere[10].

Din subiectele multiple și bine reprezentate cuprinse în paginile foii, care prezintă interes pentru viața bisericească de la Dunărea de Jos, subliniem câteva: *vizite arhierești, inițiative și activități ale administrației eparhiale și ale protoieriilor, mișcări de personal în Cancelaria Episcopală, așezăminte bisericești, școlile bisericești (Seminarul Teologic și Școala de Cântăreți Bisericești) întemeieri de parohii, zidiri, reparații și sfințiri de biserici, numiri de preoți parohi, de preoți ajutători, de cântăreți bisericești și paraclisieri, numiri de stareți și viața obștilor monahale din eparhie (cu precădere în județul Tulcea), transferări, destituiri și decese ale unor preoți, cântăreți bisericești și paraclisieri, donații făcute parohiilor și mănăstirilor, conferințe diverse etc.* Multe astfel de teme stau la dispoziția celor care doresc să aducă în atenție istoria relativ recentă a Episcopiei Dunării de Jos. Îndrăznesc să afirm că, în baza bogăției de date, știri și evenimente bisericești cuprinse în cele aproape 2000 de pagini, cât însumează foaia eparhială *Vestitorul,* în răstimpul de apariție aprilie 1926-decembrie 1947, pot fi întocmite teze de licență și disertații care ar contribui științific la cunoașterea și completarea istoriei unor parohii din județul Galați, precum și la alcătuirea de biobibliografii ale unor clerici valoroși din trecutul actualei Arhiepiscopii a Dunării de Jos.

Episcopul Cosma Petrovici (11 ianuarie 1873 - 16 decembrie 1948), brăilean de origine, care a cârmuit Episcopia Dunării de Jos între 19 iulie 1924 - 29 august 1947, a fost un ierarh pragmatic și activ, înregistrând în cei 23 de ani de păstorire, importante realizări bisericești în această eparhie. Prin conținut, foaia *Vestitorul* a fost „inima administrativă“ a Centrului Episcopal din Galați, care a „pulsat“ îndrumări, sfaturi, exemple, modele de lucrare bisericească bine articulată, către întregul corp al Bisericii din cele două județe componente ale Eparhiei de la Dunărea de Jos, anume *Covurlui* și *Tulcea*.

9. Din anii de început (1926-1929) nu s-a păstrat niciun număr; pentru anii 1930, 1931 și 1940 există colecția integral; nu există niciun număr din anii 1932-1939 și 1941-1942; din anul 1943 se pot cerceta, cu excepția numerelor 1-3, toate celelalte numere (4-12); din anul 1944 s-au păstrat numai ultimele șase numere (7-12), iar din anul 1945 numerele 1-3 și 7-9. Nu există niciun număr din ultimii doi ani ai apariției foii, respectiv 1946-1947.

10. Exemplu de numere lipsă: 3, 5, 6, 7 și 9 din anul 1932; 6, 7, 9, 10 din anul 1933; 8, 9, 10 din anul 1934; 1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 12 din anul 1935; 3, 4, 10, 11 din anul 1936; 7, 8, 11 din 1937; 1 din anul 1939; 2, 3, 4, 5 din anul 1941; 3-9 din anul 1945; 4,5 și 7-11 din anul 1946 ș. a.

Ierarhul Dunării de Jos a avut drept colaboratori și redactori la realizarea *Vestitorului* preoți capabili din punct de vedere administrativ și cultural, angajați ai Cancelariei Episcopale în diferite posturi și răspunderi. Pentru inițiativele culturale pe care le-a patronat, s-a înconjurat de clerici bine pregătiți și cu talent scriitoricesc, fructificând darurile intelectuale ale acestor colaboratori ai săi în folosul clerului și credincioșilor din eparhie, dar și al elevilor Școlii de Cântăreți și ai Seminarului Teologic „Sf. Apostol Andrei" din Galați, viitorii păstori și slujitori în această eparhie. Astfel, preotul econom *David Popescu,* slujitor la biserica „Sf. Vineri" (Sf. Arhangheli Mantu) din Galați, director al Școlii de Cântăreți Bisericești din Galați (octombrie 1903-septembrie 1907), de la mijlocul lunii martie 1927 era numit *director* al Cancelariei Eparhiale[11]. Întrucât, începând cu anul 1925, s-au înființat la fiecare eparhie câte trei posturi de consilieri referenți (*administrativ-bisericesc, cultural* și *economic-gospodăresc*)[12], Episcopul Cosma Petrovici a numit în aceste responsabilități colaboratori care au contribuit și la sumarul foii eparhiale *Vestitorul,* în multe din numerele acestui mensual, semnând îndeosebi materialele în care prezentau sectoarele lor de activitate cu prilejul relatării ședințelor Consiliului Eparhial și ale Adunării Eparhiale, dar și pagini cu conținut teologic, literar și istoric. S-au distins în aceste posturi: economul *Gheorghe Popescu,* fost protopop al ținutului Covurlui[13], preotul *Iov Carp*[14], economul *Theodor Constantinescu*[15], în calitate de consilieri administrativ-bisericești; preotul *dr. Ioan C. Beldie*[16], director al Seminarului Teologic din Galați și pr. *Petru Gh. Savin*[17], pe posturile de consilieri culturali; pr. *Ioan Vasilian*[18], pr. *Constantin Andrei*[19],

11. *Arhiva Arhiepiscopiei Dunării de Jos,* Fond Dosare parohiale (Catedrala și administrația Eparhială), dosar nr. 2/1916-1927, f. 211. Despre pr. David Popescu a se vedea Pr. Eugen Drăgoi, „Preotul profesor David Popescu. O viață trăită în frica lui Dumnezeu (I)", în: *Școala gălățeană*, nr. 220, decembrie 2014, p. 20; (II), în: *Școala gălățeană*, nr. 221, ianuarie 2015, p. 20; (III), în: *Școala gălățeană*, nr. 222, februarie 2015, p. 20.

12. Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989...,* pp. 93-94.

13. Econom stavrofor Gheorghe Popescu, *Protopopia județului Covurlui. Dare de seamă despre afacerile bisericești,* București, 1906, pp. 45-47; Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989...,* pp. 102-103.

14. Preot Theodor A. Lificiu, „Preotul Iov Carp", în: *Glasul Bisericii*, nr. 7-9, 1985, p. 555; Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989...,* pp. 96, 307, 314, 317, 318; Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2008, p. 281; Adrian Nicolae Petcu, „Lotul preoților de la Episcopia din Galați sub teroarea Securității comuniste", în: *Ziarul Lumina*, anul VIII, nr. 100, 4 mai 2012, p. 6; Prof. dr. George Enache, pr. Eugen Drăgoi, pr. Costel Dumbravă, *Biserica din Arhiepiscopia Dunării de Jos în perioada comunismului. Mărturii, pătimitori, mărturisitori,* Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2019, pp. 64-66.

15. Pr. drd. Lucian Petroaia, Pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic „Sfântul Apostol Andrei" din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...,* p. 102; Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, *Dicționarul teologilor români,* ediția a III-a, Editura Andreiana, Sibiu, 2014, pp. 164-165.

16. Despre pr. dr. Ioan C. Beldie a se vedea: Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989...,* pp. 95, 122 (și indice); Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...*, pp. 92-96; Pr. Eugen Drăgoi, „Preotul publicist Ioan C. Beldie (1887-1954)", în: vol. *La cumpăna dintre milenii*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2000, pp. 231-243.

17. Iordan Datcu, S. C. Stroescu, *Dicționarul folcloriștilor,* II, București, 1979, pp. 387 și 476; Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos...,* pp. 277-278 și 286-291; Pr. Eugen Drăgoi, „Un «Creangă» covurluian, preotul folclorist Petre Gh. Savin", în: rev. *Dunărea de Jos*, nr. 57, Galați, noiembrie 2006, pp. 20-21; Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, *Dicționarul teologilor români...,* pp. 576-577; *Oameni în memoria Galațiului. Aniversări, 2016,* Editura Axis Libri, Galați, 2017, pp. 179-212; *Catedrala Dunării de Jos,* Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2018, pp. 153-154.

18. Preotul Ioan Vasilian a fost consilier între 7 iulie 1931-30 septembrie 1934. Lelia Postolache, *Bisericile orașului Tulcea și slujitorii lor,* Editura Metamorfosi, Tulcea, 2014, p. 351; Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos*, p. 106; *Catedrala Dunării de Jos...,* pp. 152-153.

19. Preot slujitor la parohia Serdaru, jud. Galați, consilier economic între 1 ianuarie 1927-1 noiembrie 1941; Prof. dr. George Enache, pr. Eugen Drăgoi, pr. Costel Dumbravă, *Biserica din Arhiepiscopia Dunării de Jos în perioada comunismului. Mărturii, pătimitori, mărturisitori...*, pp. 86-87.

pr. *Emanoil Hogaș*[20] și pr. *Constantin Țițariu*[21], în funcția de consilieri economici.

În afară de aspectele administrative, uneori în paginile *Vestitorului* se făcea loc și unor articole cu diverse teme religioase, într-un capitol intitulat *Partea neoficială*. Autori ai acestei părți de popularizare a unor teme de interes îndeosebi bisericesc au fost, între alții, angajați ai eparhiei precum: preotul *Corneliu M. Grumăzescu*[22], slujitor la Catedrala Episcopală din Galați și profesor la Seminarul Teologic „Sf. Apostol Andrei" din același oraș, preotul *Gheorghe F. Bârsan*[23], slujitor la parohia Zimbru, jud. Galați, diaconul *Alex. Constantinescu*[24], prof. publicist *Moise N. Pacu*[25], preotul profesor *Constantin Todicescu*[26], directorul Seminarului Teologic din Galați, dar și câțiva condeieri din țară (materiale preluate din alte publicații).

Cele două periodice ale Episcopiei Dunării de Jos, *Căminul* și *Vestitorul,* supuse controlului ideologic, odată cu instaurarea noului regim în România, au fost desființate brutal de cenzura comunistă la finele anului 1947, întrucât erau considerate drept tribune ale propagandei de idei care contraveneau politicii antireligioase promovate de guvernul de influență sovietică[27].

Articolul acesta se dorește a fi, la centenarul apariției primului număr al foii „Vestitorul", un binemeritat omagiu adus ierarhului Cosma Petrovici, inițiatorul acestui important periodic ce cartografiază viața bisericească a Episcopiei Dunării de Jos de acum 80-100 de ani, vreme de peste două decenii, precum și vrednicilor preoți care au îmbrățișat și au susținut acest important demers bisericesc și cultural, oferind sute de pagini de informații și de mărturii pilduioare, pentru care suntem recunoscători.

Pr. Eugen Drăgoi

20. *Vestitorul,* an. XVII, nr. 12, decembrie 1941, p. 167; Pr. Lect. Dr. Lucian Petroaia, „Preotul Emanuel Hogaș: slujitor fervent, dascăl de vocație și iconom harnic", în: *Teologie și educație la Dunărea de Jos*, fascicula XIV, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2015, pp. 417-429.

21. Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...*, p. 103; *Catedrala Dunării de Jos...,* p. 152; Pr. Eugen Drăgoi, „Preotul profesor Constantin Țițariu. Mărturii inedite", în: *Școala gălățeană*, nr. 257, septembrie 2018, p. 20.

22. Pentru acest preot a se vedea Nina Negru, „Preotul gălățean Dumitru Grumăzescu în presa bisericească din Basarabia interbelică", în: *Teologie și spiritualitate la Dunărea de Jos*, fascicula II, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2004, pp. 110-122; *Catedrala Dunării de Jos...,* pp. 150-151; Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...*, pp. 102-103.

23. Referințe la: Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...*, pp. 130-131; *Monografia comunei Corni, județul Galați,* coordonator pr. Eugen Drăgoi, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2018, p. 202.

24. Pr. David Popescu, „† Preotul profesor Alexandru N. Constantinescu", în: *Glasul Bisericii*, an XLIV, nr. 5-6, 1985, p. 405; Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...*, p. 102; Pr. Eugen Drăgoi, „Preotul profesor Alexandru N. Constantinescu, «Un dascăl care poate conduce oameni cu condeiul»", în: *Școala gălățeană*, nr. 218, octombrie 2014, p. 20; *Catedrala Dunării de Jos...,* pp. 162-163.

25. Despre Moise N. Pacu a se vedea: Pr. Igor Jechiu, „Profesorul teolog Moise N. Pacu din Galați", în: *Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic*, 4, Editura Arhiepiscopiei Tomisului și Dunării de Jos, Galați, 1988, pp. 156-173; Pr. Eugen Drăgoi, „Seminarul teologic de la Dunărea de Jos în perioada 1864-1878", în: vol. pr. drd Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...*, pp. 41-43; Camelia Toporaș et alii, *Oameni în memoria Galațiului. Aniversări, 2009,* Editura Axis Libri, Galați, 2009, pp. 385-395 (cu informația eronată că Moise N. Pacu a fost preot); Pr. Eugen Drăgoi, *în Enciclopedia Ortodoxiei Românești,* Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, p. 457.

26. Despre pr. prof. Constantin Todicescu a se vedea: Pr. Eugen Drăgoi, *Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989...*, pp. 250-252 (și indice); Pr. drd Lucian Petroaia, Pr. Eugen Drăgoi, Pr. prof. Costel Bulgaru, *Seminarul Teologic Sfântul Apostol Andrei din Galați, școală a apostolatului la Dunărea de Jos...*, pp. 96-99 (și indice); Prof. Constantin Târziu, „In memoriam preot profesor Constantin Todicescu", în: *Crai Nou* (Protopopiatul Fălticeni), 4 ianuarie 2018; † Timotei Prahoveanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, „Suflet de poveste, duh de dascăl, ctitor de conștiințe - preotul Constantin Todicescu", în: *Ziarul Lumina*, an. XXI, nr. 234, 11 decembrie 2025, pp. 10-11.

27. Despre cenzura periodicelor bisericești a se vedea: Dr. Silviu-Constantin Nedelcu, „Presa bisericească ortodoxă – între libertatea de exprimare și cenzura comunistă", în: *Glasul Bisericii*, an. LXXVI, nr. 7-12, iulie-decembrie, 2017, pp. 127-184.

REPERE ISTORICE ȘI DUHOVNICEȘTI ÎN TRADIȚIA SIHĂSTREASCĂ A MĂNĂSTIRII BUCIUMENI

A fost o vreme, în veacurile din urmă, când pădurile neumblate ale Buciumenilor, nu adăposteau doar minunile naturii, ci și tainele unor oameni care aleseseră să nu mai aparțină lumii acesteia. Cine păşeşte astăzi pragul mănăstirii Buciumeni simte, dincolo de mirosul de tămâie și sunetul de toacă, un duh aparte, al sfințeniei, care vine de undeva din adâncuri și se lasă ușor ca o rouă, peste pădure, peste chilii și peste suflete. Este duhul rugăciunii și al evlaviei monahiilor de altădată.

În simplitatea chiliilor de lut de la marginea poienii, se plămădea o asceză aspră și tăinuită care făcea din acest loc singuratic, o adevărată poartă a Cerului. Acest duh isihast, mocnit sub vitregiile istoriei, exista încă de la întemeierea schitului sau poate mai devreme, căci prima mențiune documentară datează de la 15 mai 1652, când căpitanul Buzdugan, din neamul Șendrenilor vindea o moșie ce cuprindea și pământurile „*mănăstirii lui Buzdugan*“[1], cum era cunoscută în zonă ctitoria sa.

Însă, duhul acesta al sfințeniei care definește Buciumenii se va altoi și va da roade peste un veac și jumătate, când vlădica Gherasim al Romanului transformă Schitul de la Buciumeni în metoc al Mănăstirii Văratec, la data de 25 august 1817[2]. Deși la vremea aceea, actul a avut un caracter administrativ, așezământul nemțean deținând moșii pe valea Zeletinului și podgorii de vii la Nicorești, acesta va marca subtil o renaștere spirituală, care definește orientarea isihastă, specifică schitului de la întemeiere.

Din inima Neamțului, au coborât la Sfântul Schit câteva monahii și schimonahii care purtau cu ele nu mai mult decât o traistă cu haine și cărți de cult. Aduceau și în această zonă școala paisiană de rugăciune și asceză. Sub stărețiia schimonahiei Olimpiada (stareță între 1822-1828 și 1834-1842), canonizată anul acesta și sub povățuirea duhovnicească a Sfântului Iosif ieroschimonahul († 1828), ucenicul sfântului Paisie Velicikovski, Mănăstirea Văratec promova un monahism centrat pe rugăciunea inimii și tăcere, pe ascultare și smerenie, pe citirea Scripturilor și a scrierilor Sfinților Părinți. Această moștenire duhovnicească a făcut să înflorească și aici aspra rânduială a schimniciei, care a dăinuit până în vremurile de astăzi, prin

Schima mare (Analav)

chipuri de monahii și schimonahii cu viață îmbunătățită.

Schima mare este pecetea desăvârșirii, un al doilea botez pe care monahul îl primește ca pe cea mai înaltă chemare a lui Hristos, ca urmare a unei nevoințe

1. Căpitanul Buzdugan de Tecuci (sec. XVII) este descendentul lui Șendrea portar, căsătorit cu Maria, sora Sfântului Ștefan cel Mare, proprietar al unui generos domeniu din zonă.

2. Neculai Staicu-Buciumeni, *Monumentul istoric Mănăstirea Buciumeni,* Editura Făt-frumos, București, 2004, p. 44.

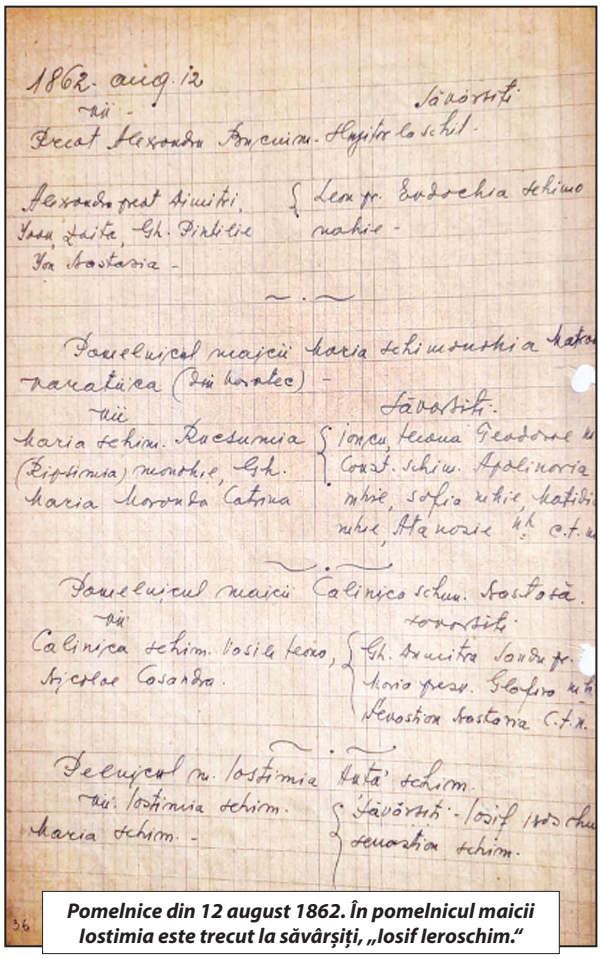

Schima mica (Paraman)

îndelungate și a unei maturități duhovnicești. Este un dar peste fire, o luptă asumată cu puterile nevăzute ale diavolului, care va căuta în orice fel să îl prăbușească pe cel în nevoință. Atât rânduiala monahului, cât și a schimonahului se întemeiază pe aceleași virtuți - ascultarea, tăcerea și privegherea însoțită de rugăciunea inimii - însă schimonahul le duce la desăvârșire, dăruindu-și întreaga ființă lui Hristos, fie în singurătate, fie în mijlocul obștii. Simplul monah poartă permanent, sub haine *schima mică* sau *paramanul*, pe când schimonahul primește la tundere un *analav*, care se așază pe deasupra hainelor, ca semn al răstignirii și al lepădării totale de lumea aceasta. De aceea, nu oricine își asumă o astfel de chemare îngerească, ci doar cei care primesc binecuvântarea unui duhovnic îmbunătățit, arătându-se vrednici de această rânduială.

Astfel se explică numărul însemnat de schimonahii de la Buciumeni, consemnat în catagrafii și pomelnice păstrate în arhiva mănăstirii, unde tradiția isihastă s-a transmis neîntrerupt din generație în generație prin maicile de la Văratec. Mutarea la Domnul a starețului Iosif, întemeietorul spiritual al Văratecului, în 1828, nu a însemnat stingerea lucrării sale duhovnicești. Maicile își aminteau învățătura sa, ca pe un testament viu, iar numele lui era rostit cu evlavie în ceasuri de sfat și rugăciune. Așezarea sa în pomelnicele maicilor arată că duhul învățăturii sale a continuat să hrănească viața ascetică a Buciumeniului. Un pomelnic din 1862, unde este trecut la cei săvârșiți: „*Iosif ieroschim.*“, stă mărturie acestei legături neîntrerupte, care a întrecut hotarele morții.

Chiar dacă schitul se afla sub tutela administrativă a Văratecului din 1817 și are o mărturie hotarnică din 1819, stabilită de Serdarul Manolache Radovici, problemele legate de proprietate nu au încetat. Acest lucru o determină pe stareța Olimpiada de la Văratec să ceară toate documentele necesare pentru rezolvarea acestor „*pricini de giudecată*“, dovedind o intensă implicare pentru obținerea autonomiei schitului. Din aceste documente aflăm despre noua stareță de la Buciumeni, monahia Vitalia, venită din Văratec împreună cu schimonahia Anastasia, precum și de alte schimonahii, consemnate în catagrafia de la 1840: „*Maria, schimonahie din Văratec, de 60 de ani, Magda, schimonahie, de 79 de ani, Elisaveta, schimonahie din Nicorești, de 67 de ani, Marina, schimonahie de la Văratec, de 58 de ani*“[3]. Acestea nu sunt doar simple nume, ci reflectă o realitate de temeinicie duhovnicească, o zestre spirituală pe care Văratecul a adus-o aici, și care depășea

Pomelnice din 12 august 1862. În pomelnicul maicii Iostimia este trecut la săvârșiți, „Iosif Ieroschim.“

3. Doru Parascan, „*Mănăstirea «Sfânta Treime» de la Buciumeni - veche vatră monahală a Ținutului Tecuci*“, în: *Prutul, Revistă de cultură*, Huși, serie nouă, anul XI (XX), nr. 1-2(67-68)/2021, p. 49.

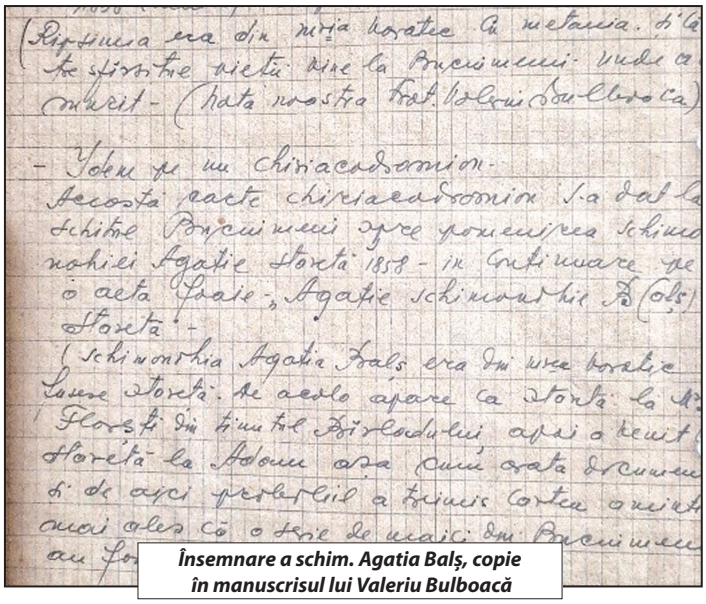

Cărămidă de căpătâi al unei monahii, descoperită în jurul bisericii, pe locul vechiului cimitir.

simpla administrare a unor bunuri bisericești.

În această perioadă, duhovnicul schitului, ieromonahul Ilarie, slujea cu râvnă și statornicie, întărind obștea în rânduiala vieții liturgice și duhovnicești. Cu ajutorul maicilor de la Văratec s-a pus temelia unei biserici din zid, semn al statorniciei și dorinței de a închina Domnului un locaș mai trainic. Întrucât lucrarea cerea o mai mare cheltuială, stareța Olimpiada a solicitat, în 1841, Preasfințitului Meletie, Episcop al Romanului, emiterea unei „*condici de milostenie*“[4], menită să sprijine strângerea de ajutoare pentru finalizarea bisericii și a clopotniței. Ridicarea unei frumoase biserici din zid în 1844, rânduiala statornică a slujbelor, povățuirea duhovnicească și jertfelnicia obștii au atras suflete doritoare de liniște și nevoință, iar numărul viețuitoarelor a sporit. Conform „*catagrafiei de la 22 noiembrie 1859*“, *obștea număra „cincizăci și doi pisti tot, un preot duhovnic, doi dascăli, patruzăci și nouă de schimonahii, monahii, surori și monahi bătrâni*“[5]. Numărul însemnat de 14 schimonahii în obștea acelei vremi, la mijlocul secolului al XIX-lea, al căror nume le amintim aici: „*Savastia schim., Veniamina schim., Maria schim., Susana schim., Agafia schim., Maria schim., Azinefta schim., Aftanasia schim., Iuliana schim., Iftimia schim., Calinica schim., Eudoxia schim., Susana schim. și Vlasia schim.*“[6], constituie mărturia unei efervescențe spirituale, a unui ideal ascetic, care va modela întreaga comunitate monahală, un viitor reper pentru monahiile din veacul ce va urma.

Prin daniile monahiilor, schitul se îmbogățește cu numeroase cărți de slujbă editate la Tipografia Mănăstirii Neamț și valoroase obiecte bisericești de trebuință sfântului locaș. Stareța mănăstirii Văratec, schimonahia Olimpiada, donează o cădelniță pentru sfintele slujbe, iar schimonahia Ripsimia Gogu dăruiește bisericii o Evanghelie nouă, tipărită în 1845 la Mănăstirea Neamț, cu litere chirilice, păstrată în colecția muzeală, cu o însemnare de referință: „*Această Evanghelie s-a dat schitului Buciumeni ca nestrămutat să fie la biserica din acel schit cu hramul Sfintei Troițe care este cumpărată cu șase galbeni și nimenea să nu îndrăznească a o înstrăina de la sfântul schit Buciumeni, ca să fie pururea în biserica schitului. Cel ce va îndrăzni a o înstrăina din biserică va da seama lui Dumnezeu. 19 mai 1858. Ripsimia schimonahie*“[7]. Nume precum *schimonahia Aga-*

Însemnare a schim. Agatia Balș, copie în manuscrisul lui Valeriu Bulboacă

4. „*Pantahuza (condică de milă), scrisă cu litere chirilice, se află în original la Galați și poartă ștampila cu ceară roșie a Eparhiei, pe care scrie: „Chyr Meletie episcop de Roman 1841*“, N. Staicu-Buciumeni, *Monumentul istoric Mănăstirea Buciumeni...*, p. 47.

5. Doru Parascan, „*Mănăstirea «Sfânta Treime» de la Buciumeni - veche vatră monahală a Ținutului Tecuci*“..., p. 53.

6. Catagrafia se află în Muzeul Mănăstirii Buciumeni; document identificat și transcris de pr. Igor Jechiu.

7. N. Staicu-Buciumeni, *Monumentul istoric Mănăstirea Buciumeni...*, p. 115.

tia Balș și *schimonahia Ripsimia Gogu* se regăsesc pe diferite cărți bisericești, care se păstrează în muzeul mănăstirii.

Decretul lui Alexandru Ioan Cuza, de secularizare a averilor mănăstirești din 1863, a lovit direct în inima obștii, înjumătățind-o. Ceea ce fusese până atunci o comunitate înfloritoare, legată prin duh de Văratec, s-a împrăștiat la Adam, schitul Cotești de Vrancea sau înapoi la Văratec. Decretul nu a putut risipi însă tocmai acest duh al nevoinței paisiene, sădit cu decenii în urmă și continuat de cele „*9 schimonahii, 14 monahii, 2 surori și 5 monahi*“[8], care au rămas în vechile chilii, ca niște străjeri ai vetrei monahale, trăind în mari lipsuri, după ce schitului îi fuseseră luate toate proprietățile. O mărturie grăitoare a continuității vieții călugărești în schit, după ieșirea sa de sub tutela Văratecului, o constituie însemnarea lăsată pe un Molitfelnic de ieromonahul Irinarh Borșescu, slujitor al schitului, care cuprindea următoarele: „*1869 aprilie 7, s-a mutatu un pui de bradu, mărimea unui haraciu, punându-se la pridvorul bisericii din partea dinspre răsăritu, pus de monahul Nicodim*“[9]. Bradul a stat neclintit de furtunile istoriei, mai bine de un secol, până după anii ’95, ca și mult încercatele monahii, care în tăcerea și răbdarea lor, au trăit mai intens făgăduința lepădării de bunurile trecătoare, păstrând vie rânduiala rugăciunii și nădejdea că vatra monahală nu va fi părăsită.

Dacă în secolul XIX remarcăm o consolidare a rânduielilor liturgice și o maturizare duhovnicească a obștii de la Buciumeni sub puternica influență a Văratecului, secolul XX, marcat de cele două războaie mondiale și de perioade de restricție pentru viața monahală, a pus la încercare stabilitatea așezământului.

La Buciumeni s-a păstrat multă vreme rânduiala viețuirii de sine, asemenea celei de la Mănăstirea Văratec, unde fiecare chilie era o mică vatră de nevoință și osteneală. Astfel, dacă în 1903, schitul număra doar șase case, în anul 1944, un Registru-inventar consemna deja nouăsprezece case-chilii. În jurul unei maici bătrâne, se strângeau câte patru, cinci ucenice, asemenea mlădițelor în jurul unui trunchi statornic. Ele făceau ascultare desăvârșită, în tăcere și rugăciune, deprinzând nu doar rânduiala lucrului de mână, ci mai ales meșteșugul lăuntric al smereniei.

Această rânduială s-a păstrat la Buciumeni până în vremea stareței Agata Ciuciu, în anul 1948 și chiar după redeschiderea neoficială din 1985, când unele dintre maicile risipite prin decretul 410 au revenit în vechile căsuțe. Trecerea la viața de obște nu a fost lipsită de încercări, căci nu exista încă un corp de chilii, iar vechea așezare, răsfirată în vechile case, purta amprenta unei tradiții îndelungate.

Revenind la primele decenii ale secolului XX, cele două conflagrații mondiale au schimbat, fără a risipi, rânduiala sihăstrească a Buciumeniului. Din tăcerea chiliei, obștea a fost chemată la slujirea suferinței. Maicile au adăpostit și au ajutat refugiați de război, oferind hrană, îngrijire și cuvânt de mângâiere. Protosinghelul Glicherie Lovin, starețul schitului Sihastru mărturisește de marea încercare prin care a trecut Buciumeniul în timpul Primului Război Mondial. În slujirea refugiaților, jumătate din obște împreună cu părintele duhovnic Ioil au fost seceraţi de tifosul exantematic, în 1917[10]. Stareța de atunci, Salomeea Tivdă, rămasă să poarte povara acestei dureri, a primit îngerescul chip al Marii Schime, ca o pecetluire a nevoinței și a răbdării sale. Între anii 1919-1922, stareță a fost numită schimonahia Mitrodora Izvoranu, care a vegheat cu înțelepciune o obște încă încercată de pierderi. Ambele schimonahii odihnesc astăzi în cimitirul mănăstirii, ca o mărturie a unei continuități sihăstrești păstrată prin jertfă și ascultare de-a lungul generațiilor.

În perioada următoare, două personalități duhovnicești emblematice se evidențiază la Buciumeni: schimonahia Paisia Gherasimescu († 1944), o mare povățuitoare, în sensul filocalic al cuvântului și schimonahia Teoctista Busuioc († 1977), care a pustnicit mai bine de 15 ani în Munții Sihlei. Ele au purtat mai departe tradiția schimniciei, trăind în ascultare, rugăciune și nevoință, iar vieţuirea lor a rămas

8. Doru Parascan, „*Mănăstirea «Sfânta Treime» de la Buciumeni - veche vatră monahală a Ținutului Tecuci*“..., p. 53.
9. Monahia Macrina Humă, *Reorganizarea colecției muzeale de la Mănăstirea Buciumeni*, 2015, p. 12.
10. Arhimandrit Glicherie Lovin, Starețul Sfintei Mănăstiri Tismana-Gorj, *Părintele Ioil,* București, 1929, p. 22.

Biserica Mănăstirii Buciumeni, cu chiliile maicilor și bradul de la 1869. Pictură în ulei de C.N. Petrescu, 1975.

pentru obște și pentru posteritate un model de statornicie duhovnicească.

Ultima schimonahie care a viețuit în Mănăstirea Buciumeni, pentru o scurtă perioadă de timp, între anii 2004-2008, a fost schimonahia Parascheva Boeru, călugărită la Mănăstirea Adam și apoi stareță la Grăjdeni, în eparhia Hușilor. Prezența sa în obștea tânără de atunci a fost oglindirea unui monahism autentic, paterical, de o naturalețe asemănătoare nebuniei pentru Hristos. Rugăciunea sa continuă și ascultarea desăvârșită, au fost virtuțile prin care, schimonahia Parascheva a păstrat vie tradiția monahală, în care Hristos este centrul vieții, stâlpul și rădăcina tuturor nevoințelor, iar monahismul se trăiește nu prin forme, ci prin inima curată.

Astăzi, în contextul unei adânci dezorientări spirituale și a unei vădite slăbiri a simțului veșniciei, cimitirul mănăstirii rămâne mărturia statornică că lumea aceasta este trecătoare și că adevărata noastră cetate nu este aici. Așezat la începuturi în jurul bisericii și mutat în 1977, înspre Altarul de vară, cimitirul mănăstirii rămâne un tainic veșmânt al istoriei Buciumenilor. Nume precum: schimonahia Irina Bulboacă († 1927) sau schimonahia Valentina Bulboacă († 1980), vor rămâne pentru totdeauna în memoria mănăstirii, chiar dacă nu se mai regăsesc în documentele vremii.

La capătul acestor rânduri, o singură întrebare se rostogolește în sufletele noastre: Mai sunt și astăzi schimnici, gata să se lepede de lume pentru a trăi numai în Hristos?

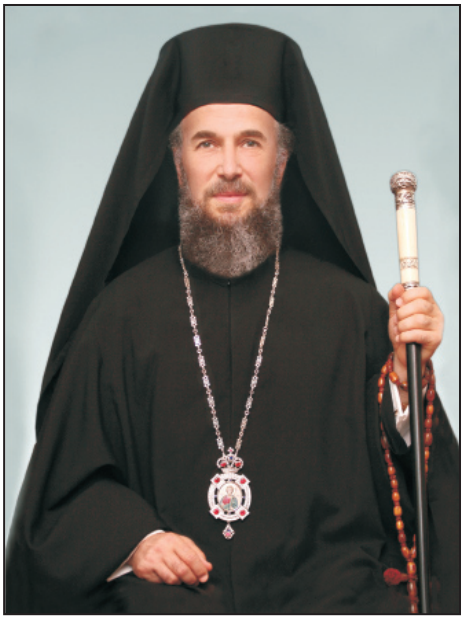
Da, se mai găsesc și astăzi, pentru că monahismul nu este rodul unei epoci, ci răspunsul liber al omului la chemarea lui Hristos. Schimonahia Elisabeta Lazăr, canonizată anul acesta, pustnica din Munții Giumalăului, a surprins întreaga Biserică Ortodoxă prin aspra sa nevoință, asemănătoare vechilor sihaștri.

Unde inima se leapădă deplin pentru Hristos, acolo începe veșnicia!

Monahia Teofana Iordache,
Mănăstirea Buciumeni

Mănăstirea „Sfânta Treime", Buciumeni

AGENDA ÎNALTPREASFINȚITULUI ARHIEPISCOP CASIAN

LITURGICE

1 martie – Duminica Ortodoxiei – săvârșește slujba Sfintei Liturghii în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură.

4 martie – săvârșește slujba Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfințite, în Capela „Sf. Cuv. Casian" din Reședința arhiepiscopală.

6 martie - săvârșește Taina Sfântului Maslu în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură.

8 martie – Duminica Sf. Grigorie Palama – săvârșește slujba Sfintei Liturghii în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură;

– săvârșește slujba Paraclisului Maicii Domnului în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură, cu prilejul întrunirii misionare a femeilor din cadrul noilor Comitete parohiale din parohiile Protopopiatului Galați.

9 martie – Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia - săvârșește slujba Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfințite în biserica-memorial cu hramurile „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Sfinții 40 de Mucenici" din municipiul Galați, urmată de slujba de pomenire pentru foștii deținuți politici din Galați și rostește cuvânt de învățătură;

– săvârșește, în biserica Parohiei Frecăței, la Cimitirul cu cele 24 de cruci din piatră ce se află lângă Troița-memorial „Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia" și la cimitirul Parohiei Agaua – Insula Mare a Brăilei, slujba Parastasului pentru toți cei care au fost închiși și torturați în lagărul (colonia de muncă) „Salcia" din Insula Mare a Brăilei.

11 martie – săvârșește slujba Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfințite, în Capela „Sf. Cuv. Casian" din Reședința arhiepiscopală.

13 martie – săvârșește Taina Sfântului Maslu în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură.

14 aprilie – participă la slujba Sfintei Liturghii în Capela Seminarului Teologic „Sf. Ap. Andrei" din Galați și rostește cuvânt de învățătură cu prilejul deschiderii fazei județene a Olimpiadei de religie.

15 martie – Duminica Sf. Cruci – săvârșește, în Catedrala

Duminica Ortodoxiei la Catedrala Arhiepiscopală din Galați

Canonul cel Mare la Catedrala Arhiepiscopală

Arhiepiscopală din Galați, rânduiala specială de scoatere a Sfintei Cruci urmată de slujba Sfintei Liturghii și rostește cuvânt de învățătură.

18 martie – săvârșește slujba Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfințite, în Capela „Sf. Cuv. Casian" din Reședința arhiepiscopală, urmată de o slujba de Te-Deum în semn de mulțumire adusă Milostivului Dumnezeu pentru ocrotirea și ajutorul dăruite, în cei 71 de ani de viață.

20 martie – săvârșește Taina Sfântului Maslu în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură.

22 martie – Duminica Sf. Ioan Scărarul – săvârșește slujba Sfintei Liturghii în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură.

23 martie – săvârșește slujba Deniei Canonului Mare în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură.

24 martie – săvârșește, în biserica Parohiei mixte româno-elene „Buna Vestire" din Brăila, slujba Vecerniei cu Litie și rostește cuvânt de învățătură, cu prilejul întrunirii misionare a doamnelor din cadrul noilor Comitete ale parohiilor Protopopiatului Brăila.

25 martie – Buna Vestire – săvârșește slujba Sfintei Liturghii în biserica „Buna Vestire" din municipiul Galați și rostește cuvânt de învățătură, cu prilejul hramului acestui sfânt lăcaș.

27 martie – săvârșește Taina Sfântului Maslu în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură;

– săvârșește slujba Deniei Acatistului Bunei Vestiri în Catedrala Arhiepiscopală din Galați, rostind la final un cuvânt de învățătură.

28 martie – participă la slujba Sfintei Liturghii în Capela Seminarului Teologic „Sf. Ap. Andrei" din Galați și rostește cuvânt de învățătură cu prilejul deschiderii fazei județene a Olimpiadei naționale interdisciplinare „Cultură și spiritualitate românească", rostind cuvânt de binecuvântare.

29 martie – Duminica Sf. Cuv. Maria Egipteanca – săvârșește slujba Sfintei Liturghii în Catedrala Arhiepiscopală din Galați și rostește cuvânt de învățătură.

SOCIAL – CULTURALE

1 martie – participă, în Sala de Expoziții temporare „Sergiu Dumitrescu" a Muzeului Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos, la cea de-a XXVI-a ediție a expoziției de icoane, schițe și desene cu tematică iconografică, dedicată anului omagial și comemorativ 2026, oferind diplome, precum și importante premii elevilor participanți de la Seminarul Teologic „Sf. Ap. Andrei" din Galați, secția patrimoniu și pictură bisericească, studenților secției de Artă Sacră din cadrul Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie din Galați, elevilor de la Liceele de Artă din Galați și Brăila, copiilor din cadrul Centrelor parohiale pentru tineret de la parohiile Barcea Nouă și Liești și, respectiv, celor de la Palatul copiilor din Galați, Brăila și Tecuci;

– susține, în Sala „Episcop Chesarie Păunescu" din cadrul Centrului eparhial, prin intermediul unei platforme de comunicare on-line, Conferința „Dumnica Ortodoxiei și icoanele Sfintelor Femei", organizată Episcopia Ortodoxă Română a Canadei.

8 martie – prezidează, în Catedrala Arhiepiscopală, întrunirea misionară a doamnelor din cadrul noilor Comitete ale parohiilor Protopopiatului Galați, desfășurată în contextul „Anului omagial al pastorației familiei creștine“ și al Zilei Internaționale a Femeii.

14 martie – participă, la Seminarul Teologic „Sf. Ap. Andrei“ din Galați, la manifestările prilejuite de desfășurarea fazei județene a Olimpiadei de religie.

18 martie – participă în Aula Magna „Alexandru Ioan Cuza“ a Universității „Dunărea de Jos“ din Galați, la festivitatea de acordare a titlul academic de *Profesor Emerit* Înaltpreasfinției Sale, prof. univ. dr. Casian Crăciun, Arhiepiscopul Dunării de Jos, pentru întreaga activitate didactică și de cercetare și rostește o alocuțiune.

20 martie – participă, în Portul militar Brăila, la manifestările prilejuite de aniversarea a 130 de ani de la înființarea Flotilei de Dunăre.

24 martie – prezidează, în biserica Parohiei mixte româno-elene „Buna Vestire“ din municipiul Brăila, întrunirea misionară a doamnelor din cadrul noilor Comitete ale parohiilor Protopopiatului Brăila, desfășurată în contextul „Anului omagial al pastorației familiei creștine“ și al Praznicului Bunei Vestiri.

28 martie – participă, la Seminarul Teologic „Sf. Ap. Andrei“ din Galați, la manifestările prilejuite de desfășurarea fazei județene a Olimpiadei naționale interdisciplinare „Cultură și spiritualitate românească“;

– întâmpină în Catedrala Arhiepiscopală, slujitorii și credincioșii gălățeni participanți la „Marșul pentru viață“, după care săvârșește o slujbă specială în cadrul căreia rostește rugăciuni de mulțumire pentru ocrotirea tinerilor și a familiilor, în prezența participanților la Marșul pentru Viață, organizat de de Asociația „România pentru viață“, împreună cu Asociațiile „Studenți pentru viață“, „Iubim toți oamenii“, „Ortodoxia Tinerilor“, A.S.C.O.R. „Sf. Ap. Andrei“ - Galați și Asociația Medicilor Creștini Ortodocși din Brăila.

ADMINISTRATIVE

3 martie – prezidează, la Centrul Eparhial, ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

6 martie – prezidează, în Sala „Episcop Chesarie Păunescu“ din cadrul Centrului eparhial, întrunirea preoților capelani și de caritate care activează în instituțiile sociale din Arhiepiscopia Dunării de Jos.

10 martie – vizitează șantierele de la bisericile Parohiilor „Sf. Ilie“ și „Sf. Ioan Botezătorul“ din municipiul Brăila și de la clădirea administrativă a protopopiatului Brăila;

– vizitează și cercetează canonic obștea Mănăstirii „Sf. M. Mc. Pantelimon“ – Lacu Sărat.

16 martie – prezidează, la Centrul Eparhial, ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

20 martie – vizitează și cercetează canonic obștea Mănăstirii „Sf. M. Mc. Pantelimon“ – Lacu Sărat.

27 martie – prezidează, la Centrul Eparhial, ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

PRIMIRI

18 martie – primește, la Centrul Eparhial pe Preasfințitul Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud și pe Preasfințitul Visarion, Episcopul Tulcii.

Pr. Gabriel Mungiu, secretar eparhial

Zi de hram la Parohia „Buna Vestire“ din Galați

FEMEILE MIRONOSIȚE
LA MORMÂNTUL DOMNULUI

